

Keski-Satakunnan terveydenhuollon KY Opiskeluterveydenhuollon toimintaohjelma

6.2017

Opiskeluterveydenhuollon laatutyöryhmä

Hiljanen Suvi
Liukkonen Minna
Multisilta Minna
Simula Taru
Virtanen Ritva

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	3
2. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON KÄSITTEET	5
2.1 Opiskeluterveydenhuolto	5
2.2 Opiskelukyky	5
2.3. Opiskeluhoito on hyvinvointityötä.....	5
2.4. Opiskeluterveydenhuollon toimintaympäristö.....	6
Opiskeluhoito ohjausryhmä	6
Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä	7
Yksilökohtainen opiskeluhoito asiantuntijaryhmä.....	7
3. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TEHTÄVÄT.....	8
4. ASETUKSEN MUKAISET OPISKELIJOIDEN TERVEYSTARKASTUKSET.....	9
4.1. Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset.....	10
5. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TERVEYSTARKASTUSOHJELMA OPPILAITOKSITTAIN.....	11
5.1. Lukiot.....	11
5.2. Ammatilliset oppilaitokset, SATAEDU, SASKY	12
5.4. Suun terveyden edistämisen.....	13
5.5. Rokotukset	13
6 YHTEISTYÖTAHOT JA PALVELUIHIN OHJAUTUMINEN	14
6.1. Opiskelijahyvinvointiryhmä/-tiimi.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
6.2. Psykososiaaliset- ja päihdepalvelut.....	15
6.3. Kuraattoripalvelu	17
6.4. Opinto-ohjaajan palvelut.....	17
6.5. Nuorten asiakasyhteistyöryhmä	18
6.6. Etsivä nuorisotyö	19
6.7. Perhesuunnitteluneuvola	19
6.8. Muita perusterveydenhuollon palveluita.....	23
6.9. Erikoissairaanhoidon järjestäminen	23
7. TOIMINTAOHJEET	23
7.1. Ohjeistus opiskeluterveydenhuollon työnkuvasta.....	23
7.2. Opiskeluterveydenhuollon peruslääkevalikoiman lääkkeet.....	24
7.4. Tapaturmat	25
7.5. Kriisityön ohjeistus	25
7.6. Näytteenottojärjestelmä	25
7.7. Huumetestaus.....	25
7.8. Verenpaine ja hemoglobiini.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7.9. Nuorten päihdemittari eli Adsume	27
7.10. Aikuisopiskelijoiden Audit-testi	31
7.11. Nuorten mielialakysely eli BDI-13	33
7.12. Syömishäiriöttesti.....	36
7.13 Erityisruokavalioiden ilmoittamiseen liittyvä ohjeistus.....	37
8. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TAUSTALLA OLEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	38
8.1. Opiskeluterveydenhuoltoa ohjaavat lait ja asetukset	38
8.2. Sora-laki liittyen opiskeluoikeuden peruuttamiseen.....	39
8.3. Muita opiskeluterveydenhuoltoa ohjaavia asetuksia ja ohjelmia.....	39
9. KESKI-SATAKUNNAN TERVEYDENHUOLLON OPISKELUTERVEYDENHUOLLON HENKILÖSTÖ	40
9.1. Opiskeluterveydenhoitajat oppilaitoksittain	40
9.2. Henkilöstön riittävyys.....	40
9.3. Henkilöstön osaaminen	42

10. TIETOSUOJA OPISKELUTERVEYDENHUOLLOSSA.....	42
10.1. Potilasasiakirjat.....	42
10.2. Tietosuojaa koskevat säännökset.....	44
11. TILASTOINTI JA KIRJAAMINEN.....	44
LÄHTEET.....	47
LOMAKKEET, MATERIAALIT YM.....	47

1. JOHDANTO

Keski-Satakunnassa opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvat toisen asteen opiskelijat. Kohderyhmän erityispiirre on opiskelu sekä työnä että elämänvaiheena. Opiskelu edellyttää sekä yksilön omia voimavaroja että tukea opiskeluympäristöltä. Yksilön voimavaroja ovat riittävä terveys, kyvykkyys, tiedot ja taidot sekä motivaatio. Opiskelijoiden terveydenhuollossa on keskeistä sairauksien hoidon lisäksi fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä tukevien opiskeluolosuhteiden edistäminen sekä opiskelukykyä heikentävien tekijöiden korjaaminen ja hoitaminen. Opiskeluterveydenhuolto liittyy paitsi opiskelijan tehtävään, opiskeluun, myös opiskeluaikaan. Opiskeluterveydenhuolto käsittää näin ollen kaikki opiskelijoiden elämänvaiheeseen ja opiskeluun liittyvät terveyteen vaikuttavat asiat.

Opiskelijat elävät samanaikaisesti kahden merkittävän muutosvaiheen keskellä. Nuoret ja nuoret aikuiset läpikäyvät aikuistumis- ja itsenäistymisprosessia samalla suorittavat tutkintoon tähtääviä opintoja hankkiakseen työelämävalmiuksia. Suurten kehityspsykologisten muutosten onnistunut läpikäyminen vaatii nuorelta paljon voimavaroja. Opiskelu edellyttää runsaasti omakohtaista vastuuta valinnoista, opintojen suunnittelusta ja ajankäytöstä. Se edellyttää hyviä kognitiivisia valmiuksia, luovaa ajattelua ja tiedonkäsittelyä. Nämä ovat hyvin herkkiä häiriintymään esimerkiksi univajeen, masentuneisuuden, huonojen opiskeluolosuhteiden tai ristiriitojen seurauksena. Opiskelussa ei sairastuminen myöskään johda sairauslomaan ja sallittuun lepoon, vaan tenttien ja töiden viivästymiseen ja uudelleen suorittamiseen. Näin opiskelu kokonaisuudessaan asettaa opiskeluterveydenhuololle erityisiä haasteita. Opiskeluterveydenhuollossa terveydenhuollon toimijat eivät ole ainoita vastuunkantajia, vaan toiminta muodostuu aidosta yhteistyöstä terveydenhuollon, oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen kesken. Etenkin terveyden edistäminen kuuluu kaikille.

Terveys 2015 -kansanterveysohjelma sisältää kolme lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa tavoitetta: terveydentilan paraneminen, hyvinvoinnin lisääntyminen ja turvattomuuteen liittyvien oireiden väheneminen merkittävästi (STM 2001). Myös Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin sekä Terveyden edistämisen politiikkaohjelmat tukevat lasten ja nuorten ehkäisevien palvelujen kehittämistä. Valtakunnallisena tavoitteena on muun muassa, että vuoteen 2015 mennessä nuorten tupakointi vähenee, nuorten alkoholin ja huumeiden käyttöön liittyvät terveysongelmat vähenevät, nuorten aikuisten miesten tapaturmainen ja väkivaltainen kuolleisuus alenee, väestöryhmien välinen eriarvoisuus vähenee ja heikoimmissa asemassa olevien väestöryhmien hyvinvointi paranee. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2001b ja 2003d.) Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma (Kaste) on hallitusohjelmaan perustuva ja valtio-neuvoston vahvistama kansallisen sosiaali- ja terveyspolitiikan strateginen ohjausväline. Ohjelman tavoitteet ovat: 1. ihmisten osallisuus lisääntyy ja syrjäytyminen vähenee; 2. ihmisten hyvinvointi ja terveys lisääntyvät, hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat; 3. palvelujen laatu, vaikuttavuus ja saatavuus paranevat ja alueelliset erot vähentyvät. Tavoitteisiin pyritään ehkäisemällä ongelmia, varmistamalla henkilöstön riittävyys ja osaaminen sekä luomalla sosiaali- ja terveydenhuollon eheät palvelukokonaisuudet ja vaikuttavat toimintamallit.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluja ja sen sisältöä kehitetään alati. Toimenpiteet kohdistuvat laajasti perusterveydenhuollon käytäntöjen, hallinnon ja johtamisen sekä koulutuksen ja tutkimuksen alueille. Neuvola-asetuksen tarkoitus on opiskeluterveydenhuollossa varmistaa, että opiskelijoiden terveysneuvonta ja terveystarkastukset ovat suunnitelmallisia ja tasoltaan yhtenäisiä. Asetuksen tavoitteena on järjestää riittävät, yhtenäiset ja alueellisesti tasa-arvoiset palvelut, vahvistaa terveyden edistämistä sekä tehostaa varhaista

tukea ja syrjäytymisen ehkäisyä. Asetus ohjaa yksityiskohtaisesti sekä tarkastusten ajankohtia että terveystarkastusten ja terveysneuvonnan sisältöä. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2009:20).

Keski-Satakunnan terveydenhuollon KY kuuluu seuraavat jäsenkunnat; Harjavalta, Kokemäki, Nakkila ja Eurajoki. Opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvia oppilaitoksia löytyy Luviaa lukuun ottamatta joka jäsenkunnasta. Opiskeluterveydenhuoltoa ohjaavat monet lait ja asetukset. Tämän toimintaoppaan tarkoitus on selkiyttää kouluterveydenhuollon tavoitteita ja tehtäviä sekä asetuksen tuomia velvoitteita opiskeluterveydenhuollossa. Oppaan tarkoitus myös yhtenäistää terveydenhoitajien työtä sekä luoda selkeät ja matalan kynnyksen hoitonohjauksetkäytännöt.

2. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON KÄSITTEET

2.1 Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuolto käsittää toiminnan niin yhteisö- kuin yksilötasollakin, sisältäen sekä sairauden hoidon että terveyden edistämisen. Opiskeluterveydenhuolto on siis sairauksien hoidon lisäksi fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä tukevien opiskeluolosuhteiden edistämistä sekä opiskelukykyä heikentävien tekijöiden korjaaminen ja hoitamista. Opiskeluterveydenhuolto käsittää kaikki opiskelijoiden elämänvaiheeseen ja opiskeluun liittyvät terveyteen vaikuttavat asiat.

2.2 Opiskelukyky

Opiskelukyvylle ei ole olemassa vakiintunutta määritelmää. Opiskelukykyä voidaan pitää kokonaisuutena, joka syntyy opiskelijan ja opiskelun vuorovaikutuksesta. Opiskelukyky on opiskelijan terveyden ja voimavarojen, opiskelutaitojen, opiskeluyhteisön ja opiskeluympäristön muodostama kokonaisuus, johon myös opetus ja oppimisprosessi vaikuttavat. Voimavarat sisältävät mm. opiskelumotivaation ja -asenteet, mutta myös yksilön sosiaalisen pääoman.

2.3. Opiskeluhoito on hyvinvointityötä

Opiskeluhoito määritellään perusopetuslaissa, lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa samalla tavalla. Se kuuluu opetussuunnitelmaan. Opiskeluhoitolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoito on kaikkien koulu yhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä.

Opiskeluhoitollon tehtävänä

- kehittää oppimisympäristöä ja vahvistaa yhteisöllistä toimintatapaa
- edistää myönteistä vuorovaikutusta ja keskinäisen huolenpidon ilmapiiriä
- tarvittaessa puuttua ilmeneviin ongelmiin
- kehittää, seurata ja arvioida koko yhteisön hyvinvointia
- seurata jokaisen opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tarvittaessa tukea opiskelijaa ja puuttua hyvinvoinnissa tapahtuviin muutoksiin yhdessä huoltajan kanssa
- huolehtia siitä, että opiskelijan kasvuun, kehitykseen ja terveyteen liittyvät tarpeet huomioidaan koulun arjessa.

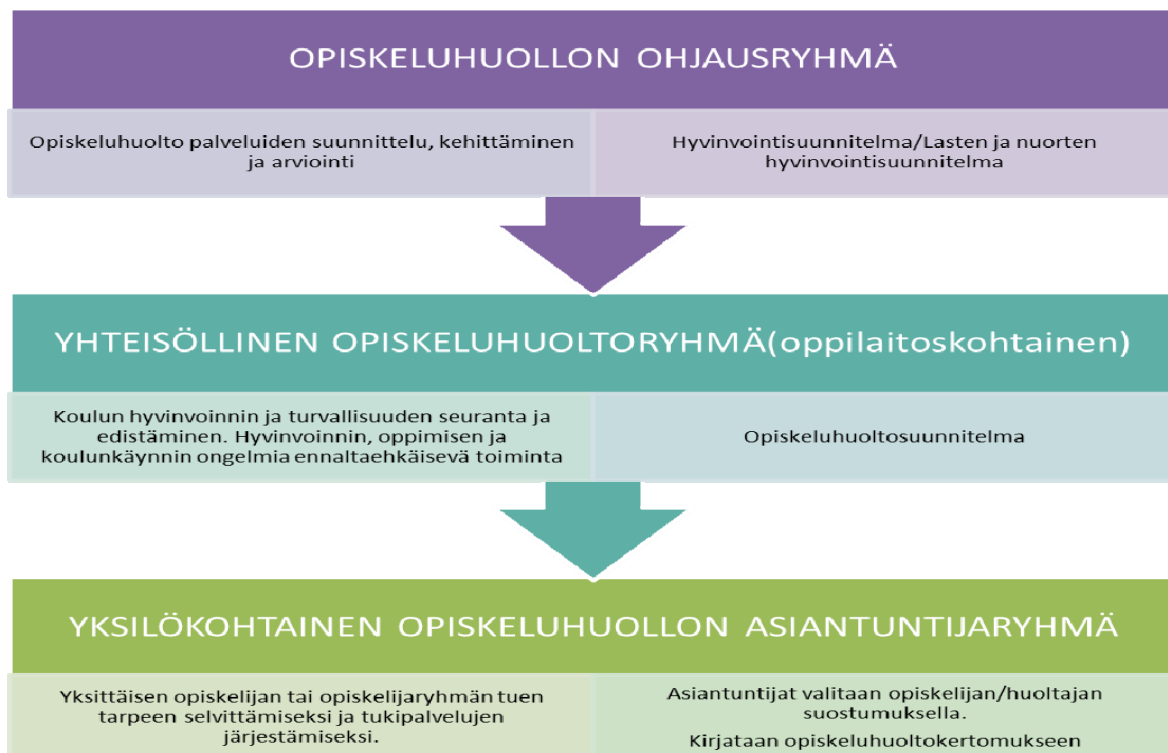
2.4. Opiskeluterveydenhuollon toimintaympäristö

Opiskeluterveydenhuollossa ollaan jatkuvassa vuorovaikutuksessa terveydenhuollon, oppilaitosten ja opiskelijoiden omien organisaatioiden kesken. Opiskeluterveydenhuolto sisältää sekä yksilöön että yhteisöön kohdistuvaa toimintaa. Kukin toimija kantaa luonnollisesti vastuun omasta erityisestä osaamisalueestaan ja perustehtävästään sekä tuo yhteiseen käyttöön oman asiantuntemuksensa.

Opiskeluhoitoryhmät

Opiskeluhoollissa toimii kolme monialaista Opiskeluhoitoryhmää. Kaaviossa yksi on kuvattu ryhmien jakautuminen.

Kaavio 1.

Opiskeluhoollon ohjausryhmä

Koulutuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Opiskeluhoollon ohjausryhmä voi olla myös kahden tai useamman koulutuksen järjestäjän yhteinen taikka sille asetetut tehtävät voi hoitaa muu tehtävään soveltuva ryhmä. Opiskeluhoollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoollon yleisestä suunnittelus-

ta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Sille asetetut tehtävät voi hoitaa myös muu tehtävään soveltuva ryhmä. Ohjausryhmä voi olla kahden tai useamman opetuksen järjestäjän yhteinen. Sama ryhmä voi olla myös useamman koulutusmuodon yhteinen, jolloin ryhmästä on perusteltua käyttää nimitystä opiskeluhuollon ohjausryhmä.

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä

Yhteisöllinen opiskeluhoito on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia ja terveyttä. Lisäksi edistetään ja seurataan opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. (Oppilas- ja opiskeluhoitolaki 4 §)

Yhteisöllisen opiskeluhoollon lähtökohtana on opiskelijan ja huoltajien osallisuus ja kuuluksi tuleminen. Toteuttamisessa otetaan huomioon nuoren itsenäisyyden tukeminen. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä otetaan huomioon yhteistyö myös kunnan muiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän koolle kutsujana toimii usein rehtori tai muu opetuksen järjestäjän nimeämä edustaja. Ryhmän kokoonpano vaihtelee kunnittain ja siihen kuuluu usein rehtori, kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi, sos.toimi, erityisopettaja, opo sekä oppilaiden edustaja. Terveydenhuollon tehtävä on toimia ryhmässä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon asiantuntijana.

Yksilökohtainen opiskeluhoollon asiantuntijaryhmä

Yksilökohtainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja tarvittavien palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa usein rehtori opiskeluhoollon palvelujen edustajan ehdotuksesta, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Rehtori toimii usein myös puheenjohtajana. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä jäsenet yhdessä opiskelijan ja/tai vanhemman kanssa. Ryhmä järjestetään aina vain opiskelijan ja/tai vanhemman kirjallisella suostumuksella.

Asiantuntijoina ryhmässä opiskelijan/vanhemman lisäksi voivat olla opettaja, terveydenhoitaja, lääkäri, kuraattori, psykologi, sosiaalitoimi, esh ja muut hoitotahot. Opiskeluterveydenhuollolla on kokonaisvastuu opiskelijan terveydenhuollosta ja sen vaikutuksista opiskelijan opiskeluun ja kokonaisvaltaiseen tilanteeseen.

3. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TEHTÄVÄT

Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on ylläpitää ja parantaa opiskelijoiden hyvinvointia:

1) Opiskeluterveydenhuolto edistää opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta toimintoilla, jotka kohdistuvat oppilaitoksen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen ympäristöön.

Opiskeluympäristön terveellisyyttä edistetään:

- parantamalla fyysisiä opiskeluolosuhteita ja niiden turvallisuutta
- edistämällä tukea antavan ja palautteisen oppimisilmapiirin syntymistä
- tukemalla opintojen järjestämistä hyvinvointinäkökohdat huomioiden
- tukemalla opiskeluyhteisöjen toimivuutta antamalla niiden käyttöön asiantuntija-apua ja toimimalla hyvässä yhteistyössä hyvinvoinnin edistämiseksi
- lisäämällä opiskelijoiden omien yhteisöjen tietoisuutta toimintansa vaikutuksista jäsentensä hyvinvointiin, terveyteen ja opiskelukykyyn

2) Opiskeluterveydenhuolto edistää opiskelijoiden terveyttä ja opiskelukykyä fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveyden alueella lisäämällä opiskelijan elämänhallinnan valmiuksia ja taitoja.

Tavoitteeseen päästään opiskelijoihin kohdistuvalla toiminnalla, jolla:

- lisätään opiskelijoiden tietoja ja taitoja terveyden ylläpitämisessä ja edistämässä sekä itsehoidossa
- tuetaan opiskelijoita psyykkisesti ja sosiaalisesti elämänvaiheen erityistilanteissa
- vahvistetaan opiskelijoiden opiskelutaitoja
- kiinnitetään huomiota siihen, että opiskelijat saavat riittävästi opintojen ohjausta.

Opiskelukykyä edistetään yksilöön kohdistuvan toiminnan lisäksi myös opiskeluympäristöön kohdistuvalla toiminnalla, joka vaikuttaa mm. opiskelijan arvoihin ja asenteisiin, opiskelumotivaatioon ja opiskelutytytyväisyyteen.

3) Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on järjestää terveyden- ja sairaanhoitopalveluita.

Opiskeluterveydenhuollon palvelut sisältävät opiskelijoiden terveydenhuoltolain nojalla järjestettävät terveyden- ja sairaanhoidon palvelut mukaan lukien suun terveydenhuollon palvelut sekä perusterveydenhuollon osana toteutettavat mielenterveyden palvelut. Varhainen puuttuminen ongelmiin ja asianmukaisiin tuki- tai hoitopalveluihin ohjaaminen on tärkeää ja kuuluu kaikille opiskeluterveydenhuollon osapuolille. Hyvä yhteistyö erikoissairanhoidon ja tarpeen mukaisten muiden erityispalvelujen toimijoiden kanssa on osa sairaanhoidon palvelujen järjestämistä. Sen lisäksi opiskeluterveydenhuoltoon voidaan sisällyttää erikoissairanhoidon palveluja, mikäli se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat lukioiden, ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten oppilaille. Oppilaitoksen opiskelijana pidetään oppilaitoksen opiskelijaa, joka opiskelee opintotukilain (65/1994) mukaiseen opintotukeen oikeuttavassa koulutuksessa. Opintotukilain 1 ja 7 §:n mukaan opintotukeen on oikeutettu opiskelija, jonka oppivelvollisuuden jälkeiset, päätoimiset opinnot kestävät yhtäjaksoisesti vähintään kahdeksan viikkoa.

Kun työvoimakoulutus tai työttömyysetuudella tuettu omaehtoinen opiskelu on päätoimista ja kestää yhtäjaksoisesti vähintään kahdeksan viikkoa sekä on jonkin VNA:n (388/2011) 3 §:n 1 momentissa mainittujen lakien mukaista koulutusta (opintotukeen oikeutettu koulutus), opiskelija kuuluu opiskeluterveydenhuollon piiriin. Näiden kriteerien täytyessä maa-hanmuuttopoliittiset, aikuisopiskelijat ym. opiskelijat kuuluvat opiskeluterveydenhuollon piiriin. Oppisopimusopiskelijoille kuuluu työterveyshuollon palvelut, eivätkä ole oikeutettuja opiskeluterveydenhuollon palveluihin.

4. ASETUKSEN MUKAISET OPISKELIJOIDEN TERVEYSTARKASTUKSET

Terveystarkastuksen tehtävänä on saada kokonaiskäsitys opiskelijan terveydestä ja hyvinvoinnista sekä ohjata opiskelijaa tekemään terveyttä edistäviä valintoja. Keskeistä on opiskelijan elämäntilanteen, itsetunnon ja voimavarojen, motivaation ja riskien kartoitus, muutoshalukkuus tai muutoksen esteiden kartoitus. Terveystarkastus perustuu opiskelijan haastatteluun, työterveydelliseen riskinarvioon ja ohjaukseen. Opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksia varten tarvitaan peruskoulun terveystiedot.

Ammatillisen koulutuksen terveystarkastuksissa kiinnitetään huomiota opiskelualaan liittyviin terveydellisiin vaatimuksiin ja otetaan huomioon työelämää koskevat lait ja säädökset.

Opiskelijan terveystarkastuksessa tulee arvioida opiskelijan terveydentilaa myös opinnoista selviytymisen kannalta. Opiskelijoiden ensimmäisen vuoden terveystarkastuksia voidaan pitää ikäryhmä- tai elämänvaihetarkastuksina, joiden tarkoituksena on:

- Selvittää yhdessä opiskelijan kanssa opiskelijan elämäntilanne, elämäntavat, sosiaaliset verkostot ja opiskelun osana hyvinvoinnin kokonaisuutta
 - Tukea ja vahvistaa voimavaroja.
 - Havaita elämäntapoihin liittyvät riskit ja antaa ohjausta ja neuvontaa niiden vähentämiseksi.
 - Arvioida opiskelijan terveydentilaa opinnoista selviytymisen kannalta
 - Ohjata opiskelija palvelujen piiriin, jos löytyy toimintakykyä uhkaavia tai sitä haittaavia ongelmia.
 - Suunnitella kroonisten sairauksien seuranta, hoito ja kuntoutus opiskelun ajaksi
 - Selvittää erityisopiskelijan tarvitsemat kuntoutus- ja tukitoimet yhdessä oppilaitoksen ja muiden tahojen kanssa
 - Selvittää raskauden ehkäisyn ja seksuaaliterveysneuvonnan tarve.
 - Tiedottaa opiskeluterveydenhuollon tarjoamista palveluista.
- (Lähde: Opiskeluterveydenhuollon opas, STM 2006b)

Terveystarkastusten määrästä ja sisällöstä säädettyäessä painopiste on ollut nuorissa opiskelijoissa, mutta oppilaitoksissa opiskelee paljon aikuisopiskelijoita, joille opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat. Opiskelijoiden terveystarkastuksista on annettu tarkemmat ohjeet Opiskeluterveydenhuollon oppaassa (STM 2006b).

4.1. Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset

Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien terveystarkastukset

Terveystarkastus	1.vuosi	2. vuosi	3. vuosi
Terveyshaastattelulomake tai terveystarkastus	x		
Terveydenhoitajan tarkastus	x		
Lääkärin tarkastus *	x	(x)	
Suun terveystarkastus	x (vähintään kerran opiskeluaikana)		

*) ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna lääkärintarkastus, ellei lääkärintarkastusta ole tehty viimeisen vuoden sisällä. Lääkärintarkastus tulee kuitenkin aina järjestää ensimmäisenä opiskeluvuonna opiskelijalle, joka on erityisopetuksessa tai jonka terveydentilan ja opiskelukyvyyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi.

Terveydenhoitajan suorittama terveystarkastus tehdään kaikille ammatillisen perus- tai aikuiskoulutuksen ja lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Terveydenhoitajan terveystarkastuksen osana on suositeltavaa käyttää heti opiskelujen alussa lähetettävää terveyshaastattelulomaketta. Etukäteen täytetyn terveyshaastattelun perusteella voidaan arvioida terveystarkastuksen kiireellisyyttä. (STM 2006b.) Terveyshaastattelulomakkeeseen suositellaan liitettäväksi alle 18-vuotiaille Nuorten päihdemittari (ADSUME, Adolescents' Substance Use Measurement) (Pirskanen ym. 2005) ja täysi-ikäisille Audit-testi.

Lääkärintarkastus tulee järjestää lukioissa tai ammatillisessa koulutuksessa opiskeleville ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna. Aikuisopiskelijoille tarkastus tehdään seulonta-perusteisesti. Terveydenhoitajan tekemän terveystarkastuksen perusteella arvioidaan lääkärintarkastuksen tarvetta ja ajankohtaa. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri tarkastaa kaikki tytöt/naiset ja kuntayhtymän ulkopuolella asuvat pojat sekä kutsuntaiän ylittäneet miehet. Kuntayhtymän alueella asuvat kutsuntaikäiset tarkastetaan kutsuntavelvollisten terveystarkastusten yhteydessä ja kirjataan kutsuntatarkastus koodin lisäksi myös laajaksi terveystarkastukseksi. Lääkärintarkastus tehdään ensimmäisenä opiskeluvuotena aina erityisopiskelijoille sekä opiskelijoille, joilla on opiskeluaan tai tulevaan ammattiin vaikuttava pitkäaikaissairaus tai vamma.

5. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TERVEYSTARKASTUSOHJELMA OPPILAITOKSITTAIN

5.1. Lukiot

Terveystarkastaja	Lääkäri	Suun terveydenhuolto
1. luokka Kaikille	1.-2. luokka Tytöt/KSTHKY ulkopuolella asuvat sekä kutsuntaiän ylittäneet	Suuhygienistin vastaanotto
Terveyskysely Tarvittaessa Adsume- kysely ja BDI-13 -kysely terveystarkastuksen yhteydessä	Kuntayhtymän alueella asuville kutsuntaikäisille pojille lääkäritarkastus suoritetaan kutsuntatarkastuksen yhteydessä.(2. lk)	16 v. tarkastus ja valistus
Pituus Paino BMI, vyötärön ympärys Tarv. jos BMI>35 → paastosokeri ja rasva-arvot Näkö Kuulo RR Rokotukset Tarpeen mukaan: Nikotiiniriippuvuusseula Syömishäiriöseula T2D riskiseula Terveysneuvonta toteutetaan terveystarkastuksen, Adsume-kyselyn ja BDI-13 -kyselyn pohjalta Seurustelu Ammatinvalintaan liittyvät asiat Terveystarkastuksen jatko-ohjanta	Tarkastus terveystarkastajan arvion perusteella (1.-3.lk)	Opiskelijalle opiskeluaikana vähintään yksi suun terveystarkastus (<18v maksuttomasti)

5.2. Ammatilliset oppilaitokset, SATAEDU, SASKY

Terveydenhoitaja	Lääkäri	Suun terveydenhuolto
1. luokka Kaikille	1.-2. luokka Tytöt/KSTHKY ulkopuolella asuvat sekä kutsuntaiän ylittäneet	Suuhygienistin vastaanotto
Terveyskysely Tarvittaessa Adsume-kysely ja BDI-kysely terveystarkastuksen yhteydessä	Kuntayhtymän alueella asuville kutsuntaikäisille pojille lääkäritarkastus suoritetaan kutsuntatarkastuksen yhteydessä.(2. lk)	16 v. tarkastus ja valistus
Pituus Paino Tarv. jos BMI>35 → paastosokeri ja rasva-arvot Näkö Kuulo (melutyössä olevilla opiskelun alussa ja lopussa, muilla tarvittaessa) RR Rokotukset Tarpeen mukaan: Nikotiiniriippuvuusseula Syömishäiriöseula T2D riski seula Terveysneuvonta toteutetaan terveystarkastuksen, Adsume-kyselyn ja BDI-13 -kyselyn pohjalta Seurustelu Tartuntatauditodistus ja salmonella-tutkimus tarvittaessa oppilaitoskohtaisesti (ravitsemus- ja cateringalan opiskelijat sekä lähihoitajaopiskelijat) MRSA ja VRE-tutkimukset tarvittaessa ohjeen mukaan lähihoitajaopiskelijoilta Terveystarkastuksen jatko-ohjanta	Tarkastus terveydenhoitajan arvion perusteella Tarkastus terveydenhoitajan arvion perusteella, jos opiskelijalla on opiskeluaan tai ammattiin vaikuttava pitkäaikaissairaus tai joka on erityisopetuksessa (1 lk) eikä käy säännöllisissä esh tms. seurannoissa.	Opiskelijalle opiskeluaikana vähintään yksi suun terveystarkastus (<18v maksuttomasti)
Aikuisopiskelijat; terveystarkastus tarpeen mukaan	Seulontakyselyn ja th tarkastuksen perusteella th arvioi tarpeellisuuden	

5.4. Suun terveyden edistämisen

Suun terveydenhuollon palvelut kuuluvat opiskeluterveydenhuoltoon. Kunnan on järjestettävä opiskelijalle vähintään kerran opiskeluaikana suun terveystarkastus, jossa selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve. Palvelut sisältävät terveysneuvonnan, suun- ja hampaiden yksilöllisen tarpeen mukaiset tutkimukset ja hoidon sekä suun terveydenhuollon ammattihenkilön terveystarkastuksen perusteella laatiman omahoidon sisältämän hoitosuunnitelman.

Opiskelijan suun terveydenhuollon palveluissa ja hoitoon pääsyssä noudatetaan yhtenäisiä kiireettömän hoidon perusteita ja hoitoon pääsyn määräaikoja. Suunnitelmallinen hoito perustuu opiskelijan yksilöllisen hoidon tarpeen ja riskien perusteella laadittuihin hoitoväleihin.

Suun terveydenhuollon henkilöstö työskentelee oppilaitosten ulkopuolella, jolloin tarvitaan tiivistä yhteistyötä ja yhteydenpitoa heidän ja muun opiskelijaterveydenhuollon henkilöstön ja oppilaitoksen henkilökunnan välillä. Yhteistyö sisältää myös terveysneuvontaa. Opiskelijoiden alkuinfo sekä henkilökohtainen terveystarkastus toimii tiedotuskanavana, jolloin opiskelijalle tarjotaan mahdollisuutta suun terveydenhuollon tarkastukseen. Opiskelijoita ei erikseen kutsuta. Alle 18-vuotiaiden hammashuolto on ilmainen.

5.5. Rokotukset

Kaikilta opiskelijoilta tarkistetaan, että yleisen rokotusohjelman mukaiset rokotukset on annettu (jäykkäkouristus-, kurkkumätä-, polio- ja tuhkarokko-, vihurirokko- sekä sikotautirokotteet). Jäykkäkouristus- ja kurkkumätärokotus tulisi tehostaa 10 vuoden välein, poliorokotus ainoastaan, jos matkustaa maihin, joissa vielä esiintyy poliota.

Saatujen tuhkarokko-, vihurirokko ja MPR-rokotusannosten (MPR =tuhkarokko, sikotauti, vihurirokko) määrä tarkistetaan vuonna 1970 ja sen jälkeen syntyneiltä suomalaisilta ja varmistetaan, että kukin on saanut kaksi MPR-rokotetta. Kaikille, joiden rokotuksista tai sairastetuista MPR-taudeista ei ole tietoa, suositellaan annettavaksi kaksi annosta MPR-rokotetta vähintään puolen vuoden välein, mutta mieluiten 2–3 vuoden välein.

Ulkomailta Suomeen tuleville opiskelijoille suositetaan, että he huolehtisivat perusrokotukset kuntoon kotimaassaan ennen Suomeen tuloa (kurkkumätä-, jäykkäkouristus-, polio-, sikotauti- vihurirokko- ja tuhkarokkorokotteet).

Aikuisten ja opiskelijoiden rokotukset

- **perusrokotussuoja** = vähintään kolme annosta dT- ja IPV-rokotetta ja joko sairastettujen tautien tai kahden MPR-rokotteen antama tuhkarokko-, sikotauti- ja vihurirokossuoja
- **dT** tehoste 10 v välein
- **muut rokotukset** tarpeen mukaan **kausi-influenssa, B-hepatiitti, vesirokko**

Influenssarokote

Henkilöryhmille, joiden terveydelle influenssa aiheuttaa oleellisen uhan, annetaan vuosittain ennen epidemiaikauden alkua influenssarokotus THL:n antamien rokotusaiheiden mukaisesti, ks. [Tietoa kausi-influenssasta ja kausi-influenssarokotuksista](#)

Hepatiittirokotukset

Henkilölle, jolla elinolosuhteidensa vuoksi on lisääntynyt vaara saada hepatiitti A- tai hepatiitti B –tartunta sekä työharjoittelussa tartuntavaaraan joutuvat opiskelijat, annetaan hepatiittirokotukset THL:n antamien rokotusaiheiden mukaisesti, ks.

<https://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/rokotteet/hepatiitti-b-rokote>

Rokotteet tilataan sairaanhoitopiirin apteekkitilausjärjestelmä Ostista. Mikäli rokote on THL:n kustantama, valitaan ilmainen rokote. Muussa tapauksessa valitaan maksullinen rokote ja toimitetaan taloustoimiston laskutukseen rokote ja mahdolliset verinäyte kustannukset kuntalaskutusta varten.

Vesirokko rokotukset

Rokotusta ei tarvita, jos henkilö tietää sairastaneensa vesirokon, tai jos joku henkilön lähipiiriin kuuluva tietää hänen sairastaneen vesirokon.

Jos henkilö ei tiettävästi ole sairastanut vesirokkoa, ja toimii immuunipuuteisten parissa, häneltä voidaan tutkia vasta-aineet vesirokkovirusta vastaan (S–VZVAb). Jos vasta-aineet ovat negatiiviset, rokotusta voidaan harkita.

Vesirokkorokote on tulossa kansainväliseen rokotusohjelmaan syksyllä 2017.

6 YHTEISTYÖTAHOT JA PALVELUIHIN OHJAUTUMINEN

Terveydenhuoltopalvelujen saatavuus turvataan perustuslailla (731/1999), jonka 19 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle kansalaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut sekä edistettävä väestön terveyttä. Julkisen terveydenhuollon ydintoimija on kunta, jolla on lakisääteinen vastuu järjestää terveyspalvelut asukkailleen. Perusterveydenhuoltoon terveydenhuoltojärjestelmän ydin, jota kansanterveyslaki (66/1972) ohjaa.

Opiskeluterveydenhuollon piirissä oleville järjestetään sekä terveyden- että sairaanhoidon palvelut mukaan lukien suun terveydenhuollon ja mielenterveyden palvelut. Palvelut järjestää se kunta tai kuntayhtymä, jonka alueella opiskelijan oppilaitos sijaitsee. Sairaanhoidon liittyvät opiskeluterveydenhuollon palvelut järjestetään kaikille opiskelijoille hoitopääsylainsäädännön mukaisesti ja samalla tavalla kuin muulle väestölle.

Kotipaikkakuntansa ulkopuolella opiskelevien lukiolaisten tarvitsemista palveluista tulee huolehtia opiskelupaikkakunnalla.

Jokaisessa opiskeluterveydenhuollon toimipisteessä tulisi olla nimetty lääkäri, joka on terveydenhoitajan konsultoitavissa työpäivän aikana.

6.1. Psykososiaaliset- ja päihdepalvelut

Mielenterveysongelmat vaikuttavat opiskelukykyyn ja siksi osaaminen tällä alalla tuo vaikuttavuutta opiskeluterveydenhuollolle. On osattava arvioida oikein häiriön vaikeusaste ja suunniteltava sopivat jatkotoimenpiteet.

Opiskeluterveydenhuollossa tulee kiinnittää erityistä huomiota mielenterveyspalvelujen kehittämiseen opiskelijoiden tarpeita vastaavaksi palveluverkostoksi. Mielenterveyden häiriöiden hoitaminen on moniammatillista yhteistyötä oppilaitoksen ja kunnan verkostossa. Toimijat, jotka voivat osallistua tiimityöhön, vaihtelevat eri terveyskeskusten toimialueilla ja eri oppilaitoksissa.

Perusterveydenhuollosta voidaan myös tehdä lähete erikoissairaanhoidon, jolloin varsinainen hoidon tarpeen arviointi siirtyy erikoissairaanhoidon tehtäväksi. Nuorisopsykiatrian kriteeristö on laadittu alaikäisille, joten se soveltuu lähinnä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden parissa tehtävän työn tueksi.

Päihdepalvelujen lähtökohtana on, että päihteiden käyttöön ja siihen liittyviin ongelmiin vastataan kaikilla palvelujen tasoilla mahdollisimman varhain ja tarjotaan aktiivisesti tietoa, tukea ja apua. Opiskeluterveydenhuolto vastaa omalta osaltaan päihdeongelmien varhaisesta toteamisesta ja hoidosta.

Osaamiseen kuuluu:

- kyky ottaa puheeksi päihteiden käyttö
- erilaisten hoito- ja interventiovaihtoehtojen tuntemus
- taito ohjata asiakas tarpeen mukaisten päihdehuollon erityispalvelujen piiriin

Huolen herätessä alaikäisen päihteidenkäytöstä tulee tehdä aina lastensuojeluilmoitus, esim. toistuva säännöllinen päihteiden käyttö tai päihteiden vaikutuksen alaisena koulussa oleva. Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymässä päihdenuoret ohjataan ensisijaisesti ilmoituksen kautta perusturvan sosiaalihuollon asiakkaaksi. Yhteistyökumppaneita ovat myös etsivänuorisotyöntekijät sekä nuorten asiakasyhteistyöryhmät. Ala-ikäisen lapsen ja nuoren kanssa toimitaan aina yhdessä lapsen vanhempien/huoltajien kanssa. 16 vuotta täyttäneet voivat käyttää myös perhe- ja päihdeklinikan palveluita.

Psykososiaalisia/päihdepalveluja tarjotaan Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän alueella

Opintopsykologi, Psykiatrinen työryhmä:

Psykiatrisen työryhmän palvelut tarkoittavat psykiatrin, terveyskeskuspsykologien ja psykiatristen sairaanhoitajien tarjoamaa hoitoa ja arviointia aikuisille ja yli 16-vuotiaille nuorille. Vastaanotoille hakeudutaan useimmiten lääkärin tai terveydenhoitajan suosituksesta, esimerkiksi silloin, kun ilmenee masennusta, ahdistuneisuutta, jännitystä, pelkoja tai muita psyykkisiä ongelmia. Psykiatrisen työryhmän vastaanotoille ei tarvita varsinaista lähetettä. YLE/HOKE lehdelle voi tekstiin kirjata ohjaamisen syyn. Potilas voi itse ottaa yhteyttä. Tarvittaessa neuvolan työntekijä voi potilaan luvalla olla yhteydessä työryhmään.

Opintopsykologille tai Psykiatriseen työryhmään voidaan ohjata, mikäli itsearviointikyselyt, esim. BDI, R-BDI, ylittävät lievän masennuksen rajan, tai mikäli potilaalla esiintyy itsetuhoajatuksia.

Psykiatrinen työryhmä käsittelee yhdessä saapuneet yhteydenotot ja tämän pohjalta arvioidaan, millainen ja kenen työntekijän toteuttama työskentely tilanteeseen parhaiten sopii. Tämän jälkeen potilaaseen ollaan uudelleen yhteydessä ja sovitaan vastaanottoaika. Yleensä aluksi potilaan kanssa toteutetaan arviointityyppisiä käyntejä, joiden jälkeen suunnitellaan varsinaiset hoitokäynnit. Palvelut ovat vapaaehtoisia, maksuttomia ja luottamuksellisia.

Yhteydenotot puhelimitse:

Kaisa-Maria Pihlava, psykologi p. 044 450 3231, puhelinaika ma-pe klo 11.45 - 12.15

Janne Sihvonen, psykologi: p. 044 450 3233, puhelinaika ma-pe klo 11.45 - 12.15,

Teija Vähäsalo, psykologi p. 044 45 03 240, puhelinaika ma-pe klo 11.30 - 12.00

Riikka Turku, psykologi p. 044 45 03 226, puhelinaika ma-to klo 13.00 - 13.30

Anne Viinamäki, sairaanhoitaja: p. 044 450 3242 puhelinaika ma-pe klo 12.30 - 13.00,

Jenni Jalonen, sairaanhoitaja: p. 044 906 7566, puhelinaika ke-to klo 12.00 - 13.00,

Marju Vilponen, sairaanhoitaja: p. 044 906 7532, puhelinaika ma-pe klo 12.30 - 13.00

Eurajoki:

Pirkko Fagerdahl, sairaanhoitaja: p. 044 450 3518, puhelinaika ma-pe klo 12.00-13.00.

Kokemäen perhe- ja päihdekliniikka

Siltakatu 4, 32800 Kokemäki

puh vaihde:040 1368 087

Harjavalta, Sosiaalitoimen yhteydessä

Koulukatu 7, 29200 Harjavalta

puh vaihde:040 688 3333

Nakkila, Sosiaalitoimen yhteydessä

Porintie 11, 29250 Nakkila

puh 040 673 4078 Liisa Salmi

puh 040 652 6382 Nina Nissinen

Kokemäen opintopsykologi

(terveysaseman tiloissa)

Tulkkilantie 4, 32800 Kokemäki

Juha Marila, puh. 045 67 18 019

6.3. Kuraattoripalvelu

Koulukuraattori on koulussa työskentelevä sosiaalityöntekijä, jonka perustehtävänä on edistää sosiaalista hyvinvointia ja ehkäistä syrjäytymistä.

Kuraattori toimii yhteistyössä oppilaan, hänen vanhempiansa, kouluyhteisön sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisten ja muiden tahojen kanssa.

Harjavalta:

Sataedu/Lukio: Myllykatu 10, 29200 Harjavalta
Arto Salonen, sij. Heidi Hjulgren 5/2017 p. 044 4325 311

Kokemäki:

Sataedu: Suoratie 1, 32800 Kokemäki
Kati Lehtotie, sij. Sari Hautaoja p. 040 488 39 79

Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto, Kokemäen yksikkö: Kouvatsantie 189, 32800 Kokemäki

Kati Lehtotie, sij. Sari Hautaoja p. 040 488 39 79

Lukio: Kokemäen yhteiskoulu ja lukio, Haapionkatu 3, 32800 Kokemäki
Pirjo Reima p. 040 4886 142

Nakkila:

Sataedu: Pakkalantie 3, Villiläntie 1, 29250 Nakkila
Andreas Holmi p. 0400 134 642

Lukio, kuraattori:

Taina Raitanen p. 044 74 75 943

6.4. Opinto-ohjaajan palvelut

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ohjausta opinnoistaan. Opinto-ohjaaja tukee ja ohjaa opiskelijaa mm.

- yksilöllisiin koulutus- ja urapolkuihin tämän kiinnostukset, työmahdollisuudet ja jatko-opinnot huomioiden
- yhdistelmäopinnoissa yhdessä lukion opinto-ohjaajan kanssa
- tavoitteiden saavuttamisessa ja opiskelun esteiden poistamisessa
- huomioimalla erityisen tuen ja tukipalvelujen tarpeet.

Harjavalta:

Sataedu: Myllykatu 10, 29200 Harjavalta
Piia Lahti p. 044 199 4154

Lukio: Myllykatu 10, 29200 Harjavalta
Marika Peltoniemi p. 044 432 5307

Kokemäki:

Sataedu: Suoratie 1, 32800 Kokemäki
Johanna Rantalainen p. 040 199 41 52

Lukio: Haapionkatu 3, 32800 Kokemäki
III. luokka Harri Kivenmaa p. 040 – 488 61 44
II. luokka Juhani Gröönroos p. 044 – 25 47 897 / 040 – 488 61 57
I. Sari Korpela p.040 5880 399

Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto, Kokemäen yksikkö: Kouvatsantie 189, 32800 Kokemäki
Koulutusohjaaja: Eini Heinimaa p. 044 560 45 20

Nakkila:

Sataedu: Pakkalantie 3, Villiläntie 1, 29250 Nakkila
Neene Honkavaara p. 044 199 4549

Lukio: Porintie 13, 29250 Nakkila
Nissilä Pia, p. 044 747 5945

6.5. Nuorten asiakasyhteistyöryhmä

Harjavallassa toimii asiakasyhteistyöryhmä 15 – 22-vuotiaille harjavaltaisille, kokemäkeläisille, nakkilalaisille, eurajokelaisille ja luvialaisille nuorille. KSTHKY:n ryhmän edustukseen kuuluvat perusterveydenhuolto, sosiaalitoimi, opetustoimi, Kela, työ- ja elinkeinotoimisto sekä erikoissairaanhoido. Ryhmään voidaan kutsua myös muita yhteistyötahoja. Toimintaa ohjaa Laki kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä 497/2003.

Asiakasyhteistyöryhmän tavoitteet ja tehtävät

Ryhmän tavoitteena ja tehtävänä on ehkäistä nuorten syrjäytymistä ja auttaa nuorta saamaan hänen tarvitsemansa palvelut. Ryhmä käsittelee yksittäisen nuoren asioita, sekä seuraa ja edistää nuorten palvelujen toteutumista, arvioi kohderyhmän tilannetta, sopii yhdessä järjestettävistä palveluista ja vastuunjaosta niiden toteuttamiseksi, kehittää ja tekee aloitteita.

Kohderyhmä

- Nuoret, jotka tarvitsevat ja hyötyvät laajasta tuesta perusopetuksen päättövaiheessa, siirtyessään ja kiinnittyessään jatko-opintoihin
- Nuoret, jotka uhkaavat pudota opetuksen piiristä
- Jatko-opintojen aikana laajaa tukea tarvitsevat
- Erityisopetuksessa olevien nuorten jatkopolkujen selvittely
- Vailla opiskelu- tai työpaikkaa jääneet, koulunsa/opintonsa keskeyttäneet nuoret, jotka ovat vaarassa syrjäytyä
- Ns. ”harmaan alueen” nuoret

Nuoren vaikeuksien taustalla voi olla erilaisia syitä, esim. puutteelliset sosiaaliset taidot, päihteiden käyttö, somaattiset tai psyykkiset sairaudet tai erilaisten ongelmien kasautuminen.

Asiakasyhteistyöryhmän asiakkaaksi ohjaaminen

Ryhmän asiakkaaksi tullaan lähetteellä. Mikä tahansa nuoren asioita hoitava viranomais-/yhteistyötaho (esim. koulu, sosiaali- tai terveydenhuolto, kolmas sektori) voi tehdä aloitteen asian käsittelemiseksi. Lähettävä taho laatii lähetteen yhdessä nuoren kanssa ja nuori antaa kirjallisen suostumuksensa asiansa käsittelyyn. Suostumus/lähete postitetaan asiakasyhteistyöryhmän sihteerille, joka lähettää kutsun asian käsittelyyn osallistuville tahoille. Lähettävä taho nimeää tukihenkilön (tukihenkilöparin), joka osallistuu nuoren asian käsittelyyn ja esittelee ryhmälle asian. Nuori voi halutessaan osallistua asiansa käsittelyyn, samoin hänen huoltajansa tai läheisensä, mikäli siitä on nuoren suostumus kirjallisena.

Yhteyshenkilö: Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä, Nuorten asiakasyhteistyöryhmä/kuntoutussuunnittelija Johanna Hakala, Koulukatu 2, 29100 Harjavalta. Puh. 044 9067 558

Lähettävä taho täyttää lähetteen sähköisesti, Lähete ja suostumus nuorten asiakastyöryhmään:

http://www.ksthky.fi/palvelut/psykososiaaliset_erityispalvelut/kuntoutusohjaaja_ja_kuntoutussuunnittelija/nuorten_asiakasyhteistyoryhma

6.6. Etsivä nuorisotyö

- tarkoitettu 15 – 29-vuotiaille
- ongelmat voivat olla mm. koulunkäyntiin, aikuistumiseen, mielenterveyteen ja ihmissuhteisiin liittyvää. Tavoitteena on etsiä nuorelle polkuja koulutukseen ja työelämään sekä tukea elämänhallinnan kehittymistä.
- lähetettä ei tarvita

Kokemäki:
Tiia Laine
p. 040 48 86 169

Harjavalta:
Kirsi Mäkinen
p. 044 43 25 356

Nakkila:
Petteri Salonen
p. 044 74 75 918

6.7. Perhesuunnitteluneuvola

Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän alueella opiskelevat opiskelijat ohjataan terveysasemalle perhesuunnitteluneuvolaan tai vastaanoton lääkärille.

- seksuaaliterveys neuvonta, mm. sukupuolitautilien ennaltaehkäisy
 - raskauden ehkäisyneuvonta, ehkäisyn aloitukset ja seurannat
 - kierukan asennus
 - lapsettomuuden hoidon alkututkimukset ja neuvonta
 - raskauden keskeytykseen liittyvää neuvontaa ja ohjausta
- Sairauteen ja vaivoihin liittyvä tutkimus ja hoito toteutetaan lääkärinvastaanotolla
 - Terveydenhoitajan sekä lääkärin ajat ajanvarauksella. Käynnit ovat maksuttomia.

Kuntayhtymässä ehkäisyneuvola toimii joka terveysaseman pisteessä.

Ajanvaraus ja puhelinneuvonta klo 12.00–13.00.

Harjavalta TA:	p. 0444 50 3134	Annaleena Hakala
Nakkila TA:	p. 0444 50 3631	Ritva Lindfors
Kokemäki TA:	p. 0444 50 3750	Elina Konstari
Eurajoki TA	p. 0444 50 3954	Niina Poutala
Eurajoki, Luvia TA	p. 044 450 35 24	Satu Wilgren

Kuntayhtymän perhesuunnitteluneuvolan hoitajat sekä opiskeluterveydenhuollon hoitajat ovat saaneet toimipaikkakohtaisen koulutuksen ja kirjallisen luvan lääkäriltä ehkäisyvalmisteiden alkuanamneesiin tekemiseen sekä ehkäisytablettien 3 kk aloituspakkauksen antamiseen mikäli ei ole vasta-aiheita.

Käytettävät ehkäisyvalmisteet ks. kpl. 7.2.

EHKÄISYMUODON VALINTA TERVEYDENHOITAJAN VASTAANOTOLLA

- Anamneesi, taustatiedot, mahdolliset riskitekijät
- Virtsan klamydianäyte kaikilta seksielämän aloittaneilta
- PAPA, perhesuunnitteluneuvolassa jos:
 - o >25 vuotias edellisestä aikaa, riskikäyttäytyjä
- Asiakkaalle ilmaisenä:
 - o 3kk ehkäisytabletit
 - o hormonikierukka x1 yhden vuoden sisällä viimeisimmästä synnytyksestä.

RISKITEKIJÄT:

YHDISTELMÄKORMONIEHKÄISY (ehkäisyrenkas, -laastari ja- tabletti):

IKÄ > 40-VUOTTA:

- yksilöllinen harkinta

VERENPAINETAUTI

DIABETES:

- mikäli kohde-elinvaurioita

EPILEPSIA:

- Huomioi lääkitys

MIGREENI:

- aurallinen migreeni vasta-aihe
- auraton >35-vuotta

LASKIMOTUKOS/TUKOSTAIPUMUS

TUPAKOINTI:

- > 35-vuotias tupakoija

YLIPAINO BMI >30.0

IMETYS

MINIPILLERI:

AKUUTTI LASKIMOTUKOS/TUKOSTAIPUMUS

EPILEPSIA:

- Huomioi lääkitys

IMPLANTAATTI:

AKUUTTI LASKIMOTUKOS/TUKOSTAIPUMUS

EPILEPSIA:

- Huomioi lääkitys

HORMONIKIERUKKA:

AKUUTTI LASKIMOTUKOS/TUKOSTAIPUMUS

-yksilöllinen harkinta

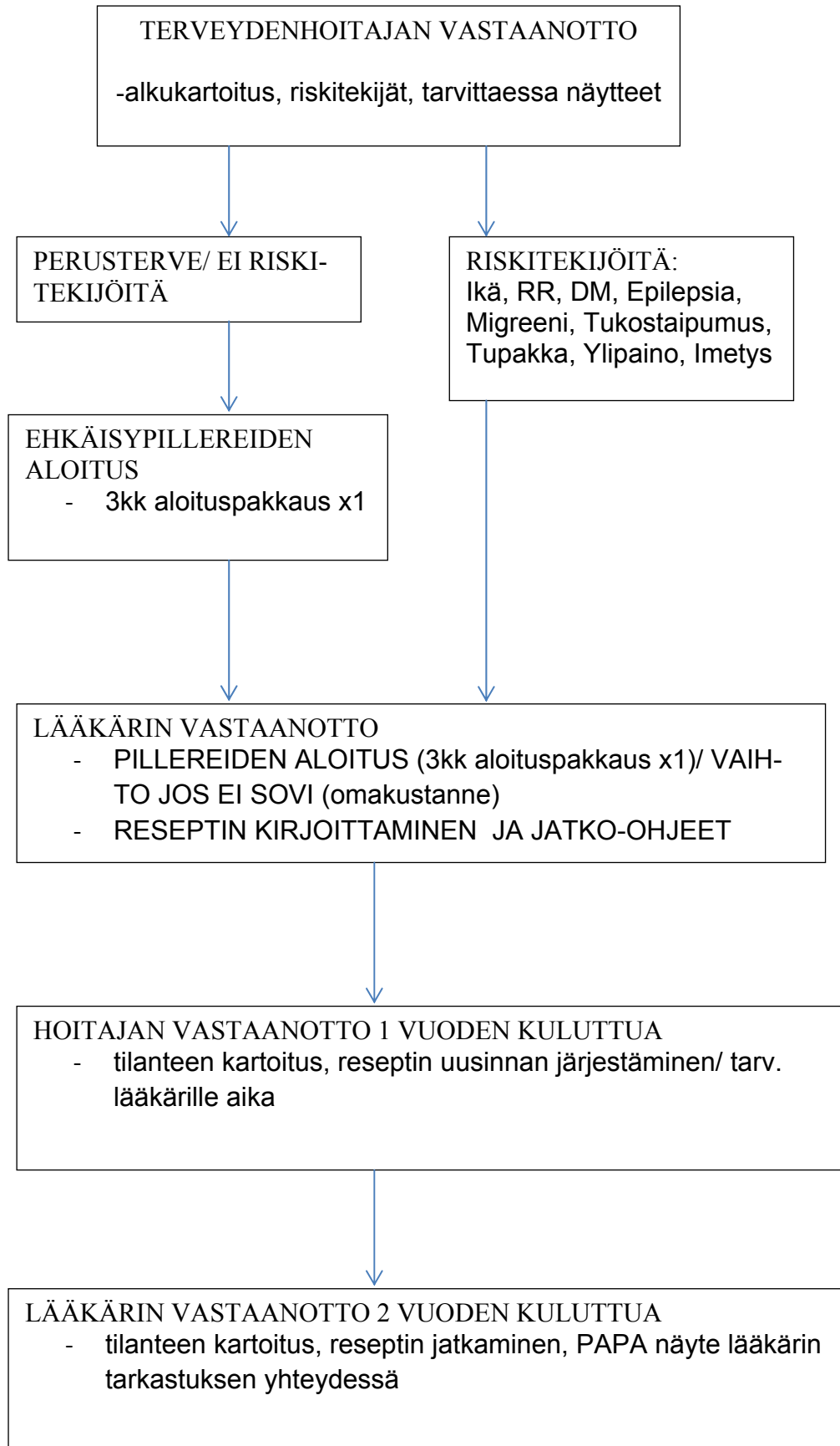
EPILEPSIA:

- Huomioi lääkitys

cuIUD, KONDOMI

-

ENSIMMÄISTEN EHKÄISYPILLEREIDEN ALOITUS KSTHKY:SSÄ

6.8. Muita perusterveydenhuollon palveluita

Fysioterapia voidaan järjestää tarvittaessa myös osana sairaanhoitoa. **Puheterapeutin** palveluja tarvitaan opiskelijoiden äänihäiriöiden hoidossa. Monet opiskelijat valmistuvat ammatteihin, joissa äänen käyttö on oleellinen osa ammatin harjoittamista. Valitettavasti tällä hetkellä puheterapeutin palveluja ei ole saatavilla kuin erityistapauksissa.

Terveyskeskuksissa on tarjolla erilaisia diagnostisia ja hoidollisia tukipalveluja. Esimerkiksi **laboratorio- ja kuvantamispalvelut** ovat osa tavanomaista perusterveydenhuoltoa, joita järjestetään opiskelijoille kuten muillekin kuntalaisille.

6.9. Erikoissairaanhoidon järjestäminen

Kansanterveyslaki koskee opiskelijoiden perusterveydenhuoltoa. Sen lisäksi erikoissairaanhoidolaista (1062/1989) löytyy opiskelijoita käsittelevä kohta. Lain mukaan ”sairaanhoitopiirin alueella olevien korkeakoulujen sekä muiden oppilaitosten opiskelijoille annetaan sinä aikana, jonka he opiskelun vuoksi joutuvat oleskelemaan vieraan sairaanhoitopiirin alueella, sairaanhoitoa tämän sairaanhoitopiirin kuntainliiton sairaalassa. Opiskelija voidaan lähettää tarpeen mukaan erikoissairaanhoidon opiskelupaikkakunnalle. Erikoissairaanhoidon ohjaututaan terveyskeskus-/opiskelulääkärin kautta.

Kiireellisen hoidon ja ensiavun osalta hoitoon pääsyä määrittelevät STM:n ohjeistukset Yhtenäisestä päivystyshoidon perusteista (STM 2009). Sairaanhoitopiirin järjestämät erikoissairaanhoidon palvelut ovat opiskelijoille maksullisia samoin perustein kuin muillekin näitä palveluja käyttäville.

7. TOIMINTAOHJEET

7.1. Ohjeistus opiskeluterveydenhuollon työnkuvasta

Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät

- opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen
- opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen
- terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, joihin sisältyvät mielenterveyshäiriöiden ja päihdeongelmien varhainen toteaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaus sekä seksuaaliterveyttä edistävät palvelut ja suun terveydenhuollon palvelut
- opiskelijan erityisen tuen ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen

Pääsääntöisesti opiskeluterveydenhuolto toimii ajanvarauksella. Oppilaalle mahdollistetaan oppilas ja opiskeluhuoltolain (1287/2013) 17§ mukaisesti terveydenhoitajan vastaanotolle pääsy kuitenkin myös ilman ajanvarausta vastaanottopäivien aikana (n. tunti/vrk). Terveydenhoitajan tavoittaa arkisin päivittäin puhelinaikana. Mikäli terveydenhoitaja on estynyt vastaamaan puhelimeen, tekee hän soitonsiirron kollegan puhelimeen tai vaihtoeh-

toisesti välittää yhteystiedon, minne voi tarvittaessa ottaa yhteyttä. Kiireettömissä asioissa terveydenhoitajan tavoittaa myös sähköpostitse tai Wilman kautta. Lomavastaajaa käytetään yli 2vrk kestävässä poissaoloissa, jossa kerrotaan koska th uudelleen tavattavissa ja ohjeistus mihin ottaa yhteyttä kiireellisissä tapauksissa.

7.2. Opiskeluterveydenhuollon peruslääkevalikoiman lääkkeet

Sisäisesti:

Histec/Cetirizin
Bafucin
Burana/Ibumetin 400mg
Paratabs 500mg
Kyypakkaus 50mg/ml
Gestinyl 20/75ug
Yaz 0,02mg/3mg
Desogestrel sandos
Nuvaring depot (rengas)

Ulkoisesti:

Bepanthen /Dexpanthenol emulsiovoide
Aqualan L emulsiovoide
Hydrocortison 1%
Mobilat emulsiovoide
Kylmägeeli

Anafylaktisen sokin hoito:

Epipen 300ug x2

Puhdistusaineet

Septidin
NaCl 9mg/ml
Easydesi
Erisan käsidesi

Rokotteet:

tetanus-difteria
Polio
MPR
B-hepatiitti
Kausi-influenssarokote
Vesirokkorokote

Muut:

Kylmäpakkaus
Sidostarvikkeet

Ensiapukaapin sisällöstä ja sen täydentämisestä vastaa oppilaitos.

7.4. Tapaturmat

Tapaturman sattuessa opiskeluterveydenhoitaja antaa välittömän ensiavun, mikäli hän on koulussa/oppilaitoksessa. Terveysdenhoitaja ohjaa opiskelijan tarpeen mukaan jatkohoitoon. Jos terveydenhoitaja ei ole paikalla, koulun/oppilaitoksen henkilökunta huolehtii ensiavusta ja hoitoon saattamisesta. Yksityiskohtaiset ohjeet ovat koulu/oppilaitoskohtaisia.

Ammatillisissa oppilaitoksissa tapaturmaohjeisiin vaikuttaa myös se, missä tapaturma sattuu (koululla vai työssäoppimisessa). Useimmiten opettaja tai ohjaaja tekee arvion tilanteesta. Kiireellisissä tapauksissa opettajat tilaavat ambulanssin.

7.5. Kriisityön ohjeistus

Opiskeluterveydenhoitajan tulee olla tietoinen oman oppilaitoksensa kriisityön suunnitelmasta ja omasta roolistaan kriisityöryhmän jäsenenä.

7.6. Näytteenottojärjestelmä

Tutkimuspyynnöt

Yhteistyössä lääkärin kanssa tai omaa tarkkaa harkintaa käyttäen terveydenhoitaja voi tehdä seuraavat tutkimuspyynnöt:

B-PVK+T, P-CRP, Lipidit, TSH, fP-Gluk (paastosokeri), B-HbA1c (pitkäaikais-sokeri), sukupuolitauti- ja verialtistustutkimukset, U-hCG-O (raskaustesti), Ps-StrVi (nieluviljely), F-SalmVi, MRSAVi, VREVi, U-Tutk-2.

- annetaan ajanvarauksen puhelinnumero mukaan tai varataan aika laboratorioon.

Opiskeluterveydenhuolto kustantaa terveydenhoitoon/sairaanhoitoon liittyvät näytteet sekä opiskeluun kuuluvat näytteet (esim. harjoittelujakso). Jos vastaavasti liittyy johonkin kesätyöhön, niin työth tai opiskelija itse maksaa. **Selvitä jos harjoittelupaikka vaatii**

G-asemalta, opiskeluterveydenhuollon kansioista löytyy erillinen Ohje sukupuolitautilien tutkimisesta ja hoidosta.

Asiakkaiden esivalmisteluja ja näytteiden identifiointi

Annetaan yleiset ohjeet laboratoriotutkimuksiin menosta ja paastoa vaativista tutkimuksista.

7.7. Huumetestaus

Koulu voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen,

- 1) jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä tai harjoittelussa
- 2) tai että opiskelijalla on riippuvuus huumeista

Edellytyksenä lisäksi, että

- testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn arvioimiseksi ja
- opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai reagointikykyä ja joissa huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena toimiminen:
 - 1) vakavasti vaarantaa opiskelijan tai toisen henkeä tai terveyttä
 - 2) vakavasti vaarantaa liikenteen turvallisuutta
 - 3) vakavasti vaarantaa salassa pidettävien tietojen suojaa
 - 4) merkittävästi lisää opiskelu- tai harjoittelupaikan hallussa olevien huumausaineiksi luokiteltujen aineiden laittoman kaupan ja leviämisen riskiä

Käytössä kahdenlaisia huumetestauspyyntöjä:

1. Oppilaitos pyytää ja maksaa, joko käytön epäilyn takia tai ennen työharjoittelua. SataDiag lähettää kilpailuttamaansa valtakunnallisesti hyväksytyyn huumetestauslaboratorioon varmistusta varten.

2. Huumeseulontatesti, jonka terveydenhuollon ammattilainen ja potilas/asiakas keskenään sopivat otettavaksi.

SataDiag tekee ja kuntayhtymä maksaa.

1. Oppilaitoksen pyytämä testi :

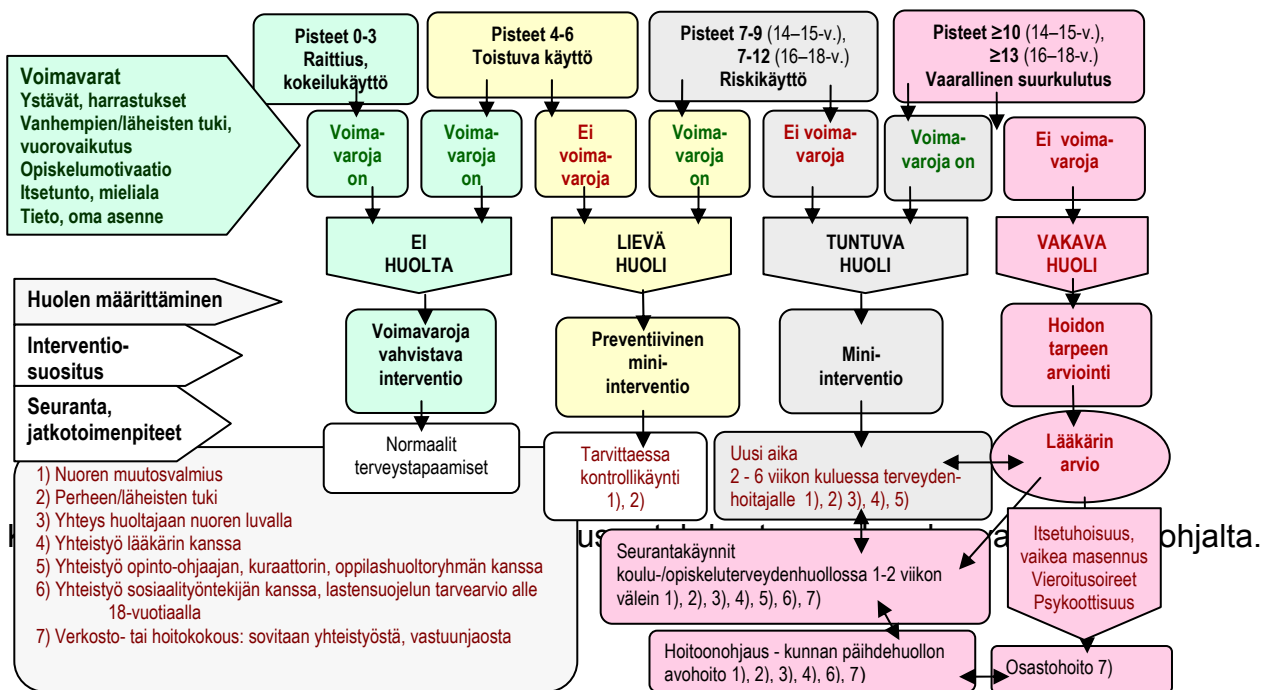
- perustuu ns. SORALAKIIN:
- <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110953>
- <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110951>
- oppilaitoksella oltava kirjallinen päihdesuunnitelma
- yksittäisen opiskelijan kohdalla oppilaitokselta kirjallinen pyyntö, jossa perustelut pyynnölle
- terveydenhoitaja tekee laboratoriopyynnön U-Huum-0
 - Terveydenhoitaja voi varata laboratorioon ajan, mielellään samana tai seuraavana päivänä. Huom! Opiskelijan henkilöllisyys on todistettava näytteenotossa.
 - Tulosten valmistuttua varataan lääkärille aika todistuslausuntoa varten myös yksityiskohtaisen tiedon, miten toimintakyky on alentunut.
 - Lääkäri tekee huumetestiä koskevan todistuksen, jonka lähettää opiskelijalle
 - Opiskelija itse päättää, viekö todistuksen koululle . Terveydenhuollosta ei ilmoiteta koululle testissä käymistä tai käymättömyyttä ja/tai vastausta.

2. Opiskelijan itse haluama testi:

- Pegasos lab.pyynnöstä rastitetaan U-huum-0 ja varataan laboratorion aika. Opiskelijan pyydetään varustautumaan kuvallisella henkilöllisyystodistuksella. Laboratoriossa täytetään erillinen lähete Huume- ja lääkeaineseulontatodistusta SataDiagille.
- Terveydenhoitaja/lääkäri antaa vastauksen opiskelijalle. Positiivisen vastauksen kohdalla suositellaan lääkärin vastaanottoa.

7.9. Nuorten päihdemittari eli Adsume

Päihdemittarin toimintakaavio

Nuorten päihdemittarin pisteet, neljä huolen tasoa ja interventiosuositukset

Pisteet		Kuvaus nuoren päihteiden käytöstä	Huolen vyöhykkeen ja yhteistyön tarpeen määrittäminen	Interventiosuositukset
Alkoholi ja tupakka ¹⁾	Muut päihteet ²⁾			
0 – 3 p.	0 p.	Raitis nuori tai satunnainen kokeilu	Ei huolta	Voimavaroja vahvistava interventio <ul style="list-style-type: none"> - Myönteinen palaute raittiudesta tai satunnaisista kokeiluista - Keskustelu selviämiskeinoista tilanteissa, joissa päihteitä saatetaan tarjota ja alkoholin kohtuunnoksista sekä tilanneraittiudesta.
4 – 6 p.	1 – 5 p.	Toistuva käyttö	Lievä huoli , luottamus terveydenhuollon neuvonnan riittävyyteen hyvä	Preventiivinen mini-interventio <ul style="list-style-type: none"> - Terveydenhoitajan ja tarvittaessa lääkärin varhainen puheeksi ottaminen riittää - Empaattinen, samalla kuitenkin jämakä tilanteen pohdinta nuoren kanssa - Nuoren oma arvio tilanteesta, keskustelu esim. joukkoharhasta - Rohkaistaan nuorta arvioimaan / muuttamaan käyttäytymistään - Sovitaan nuoren kanssa tilanteen kontrollointi 1 – 4 kuukauden kuluttua
7 – 9 p. 14–15-vuotiaat 7–12 p. 16–18-vuotiaat	6 p.	Riskikäyttö , johon voi liittyä haitallisia seuraamuksia ja toleranssin kasvun vaara 10 pistettä - aikuisten alkoholin suuskulutuksen raja ylittynyt tai useita haitallisia seurauksia	Tuntuva huoli , ns. huolen harmaa vyöhyke, joka määrittyy iän ja tilannearvion mukaan. Tunne terveydenhuollon auttamiskeinojen puutteellisuudesta ja yhteistyökumppaneiden avun tarpeesta herää. Myös ristiriitainen tunne yhteydenoton tarpeesta vanhempiin ja ilmoitusvelvollisuudesta suhteessa vaitiolovelvollisuuteen herää.	Mini-interventio (edellisten lisäksi) <ul style="list-style-type: none"> - Terveydenhoitajan ja tarvittaessa lääkärin huolen ilmaiseminen, rakentava kommentointi tilanteesta, neuvonta, motivointi - Keskustelu nuoren omasta arvioista, vastuusta ja muutoshalukkuudesta - Tarvittaessa hoidon tarpeen arviointi ja seuranta (koulutai omalääkäri, päihdepysäkki tms. oman kunnan sovitut hoitotahot) - Kirjallinen materiaali neuvonnan tueksi. - Yhteistyön tiivistäminen oppilashuoltotyöryhmän kanssa, koulunkäynnin ja poissaolojen seuranta jne. - Tarvittaessa yhteys kotiin nuoren luvalla, perustellaan vanhempien vastuuta alaikäisen lapsen asioissa <p>Jos nuori ei sitoudu muutokseen tai hoitoon, perustellaan tilanteen vakavuus ja työntekijän lain mukainen velvollisuus neuvotella lastensuojeluviranomaisten kanssa.</p>
≥ 10 14–15-vuotiaat ≥ 13 16–18-vuotiaat	≥ 7 p.	Vaarallinen suuskulutus - käyttöön liittyy vakavia riskejä, jotka vaarantavat nuoren terveyttä ja kehitystä	Vakava huoli , huolta on paljon ja jatkuvasti, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon omat keinot loppumassa, lisävoimavaroja saatava hoitoprosessiin.	Tarvittavan hoidon järjestäminen <ul style="list-style-type: none"> - Edellisten toimenpiteiden lisäksi lääkärin arvio ja nuoren ohjaus tarvittavaan hoitoon - Sovitaan yhteydenpidosta kodin ja lastensuojelun kanssa, lastensuojeluilmoitus (ellei hoitava taho tee) - Seuranta - Toiminnan perustelu nuorelle huolellisesti, koska hän todennäköisesti kieltää tilanteen vakavuuden.

¹⁾ Kysymysten 1–9 pisteet lasketaan yhteen

²⁾ Kysymysten 2 ja 3 pisteet lasketaan erikseen yhteen

Nuorten adsume-kysely

NUORTEN PÄIHDEMITTARI (ADSUME)

Nimi: _____
 Syntymäaika _____

Tämän koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kyselyn tavoitteena on arvioida mahdollista päihteiden käyttöäsi. Terveystarkastaja keskustele luottamuksellisesti päihdemittarin tuloksesta kanssasi terveystarkastuksen yhteydessä.

Merkitse vaihtoehdot, jotka kuvaavat sinun päihteiden käyttöäsi viimeisen vuoden aikana.

1. Tupakoitko tai käytätkö nuuskaa?

0. En
 1. Tupakoin (käytän nuuskaa) satunnaisesti
 2. Tupakoin (käytän nuuskaa) päivittäin
 Minkä ikäisenä aloitit tupakoinnin? _____

2. Oletko kokeillut tai käyttänyt päihteitä viimeisen vuoden aikana?

0. En
 1. Alkoholia (ei huomioida maistamista esim. lusikallisen verran)
 4. Lääkkeitä, että saisin "pään sekaisin"
 4. Liutinaineita (imppaaminen)
 4. Huuhausaineita, mitä _____
 4. Jotain muita päihteitä, mitä _____
 5. Alkoholia ja edellä mainittuja aineita samaan aikaan (sekakäyttö)
 Minkä ikäisenä kokeilit ensikerran? _____

Jos vastasit edelliseen kysymykseen "En", voit siirtyä kysymykseen 14.

3. Kuinka usein olet kokeillut tai käyttänyt muita päihteitä kuin tupakkaa viimeisen vuoden aikana?

1. 1–3 kertaa
 2. 4–6 kertaa
 3. Noin kerran kuukaudessa
 4. Pari kertaa kuukaudessa
 5. Kerran viikossa tai useammin
 Milloin käytit viimeksi ja mitä _____

4. Kuinka monta annosta alkoholia juot yleensä niinä päivinä, jolloin käytät alkoholia? (Annosten laskeminen, katso seuraava taulukko)

0. En käytä alkoholia
 1. 1–2 annosta
 2. 3–4 annosta
 3. 5–6 annosta
 4. 7 annosta tai enemmän, montako _____

Alkoholiannoksella tarkoitetaan:

pullo (0,33 l) keskioletta tai siideriä tai reilu puoli lasia (12 cl) mietoa viiniä tai vajaa puoli lasia (8 cl) väkevää viiniä tai vajaa neljännes lasia (4 cl) viinaa

Esimerkkejä:

0,5 l siideriä tai keskioletta on 1,5 annosta
 0,3 l pullo A-olutta on 1,5 annosta
 3/4 litran pullo mietoa viiniä on 6 annosta
 0,5 l pullo viinaa on 13 annosta
 1 "six-pack" keskioletta (0,33 l x 6) 6 annosta

5. Oletko myöhästynyt, lähtenyt kesken päivän tai jäänyt pois koulusta päihteiden käyttösi takia?

0. En koskaan
 1. Kerran
 3. 2–3 kertaa
 4. 4 kertaa tai useammin

6. Oletko toiminut päihtyneenä seuraavilla tavoilla viimeisen vuoden aikana? (Yksi tai useampi rengastus)

- Olen satuttanut itseäni.
 Olen satuttanut toista.
 Olen ollut autossa, jota on ajanut päihtynyt.
 Olen ajanut itse päihtyneenä ajoneuvoa.
 Olen rikkonut omaisuutta tai varastanut.
 Olen ollut seksisuhteessa, jota olen katunut jälkeenpäin.
 En ole joutunut mihinkään vaikeuksiin.

Jos et ole joutunut vaikeuksiin, voit siirtyä kysymykseen 8.

7. Kuinka usein olet toiminut edellä mainitulla tavalla?

1. Kerran
 2. Kahdesti
 4. Useammin

8. Kuinka usein päihtymisen jälkeen olet unohtanut, mitä teit tai mitä tapahtui? ("Menikö muisti?")

0. En kertaakaan
 1. Kerran
 3. Useammin

9. Oletko "sammunut"?

0. En kertaakaan
 1. Kerran
 4. Useammin

10. Miksi käytät päihteitä?

- Seuran vuoksi kavereiden kanssa
 Hauskanpitoon
 Rentoutumiseen
 Helpottaakseni pahaa oloa
 Humalan vuoksi tai saadakseni "pääni sekaisin"
 Jonkin muun syyn takia, minkä _____

11. Millaiseksi arvioit oman päihteiden käyttösi?

12. Onko joku läheisesi tai ystäväsi ollut huolissaan päihteiden käytöstäsi tai ehdottanut, että vähentäisit sitä?

- Ei
 Keskusteltu kerran
 Keskusteltu useita kertoja

13. Tietävätkö vanhempasi, että käytät päihteitä?

- Kyllä
 Kyllä, mutta eivät tiedä kuinka paljon käytän.
 Eivät

14. Kuuluuko lähiystäväpiiriisi joku, joka on kokeillut huuhausaineita?

- Ei
 Yksi henkilö
 2–5 henkilöä
 Useampi kuin 5 henkilöä

15. Miten vaikeaksi tai helpoksi arvioit nuorten mahdollisuudet hankkia huuhausaineita paikkakunnallasi?

- Vaikeaksi
 En osaa sanoa
 Helpoksi

16. Mitä olet keskustellut vanhempiesi kanssa nuorten päihteiden käytöstä?

17. Mitä mieltä yleensä olet ikäistesi nuorten päihteiden käytöstä?

7.10. Aikuisopiskelijoiden Audit-testi

Alkoholinkäytön riskitaso arviointiohjeistus

Kyselyn toteutus

Kysely tehdään tarvittaessa opiskelun alussa tehdyn terveystarkastuksen pohjalta. AUDIT - kysely voidaan tehdä joko suullisesti (työntekijä haastattelee asiakasta) tai kirjallisesti (asiakas täyttää kyselyn etukäteen tai vastaanotolla).

Kyselyn ohjeistus

Kysely selvittää viimeisen vuoden alkoholinkäyttöä, kahta viimeistä kysymystä lukuun ottamatta, jotka käsittelevät asiakkaan pidempiaikaista alkoholinkäyttöä.

Jos asiakas vastaa ensimmäiseen kysymykseen ”ei koskaan”, siirry kysymykseen yhdeksän.

Kyselyn sisältö

Kysymykset 1–3 kuvaavat alkoholin käyttötavan riskejä eli juomisen tiheyttä (kysymys 1), tyypillistä käyttömäärää (kysymys 2), ja humalajuomisen tiheyttä (kysymys 3). Kysymysten avulla saadaan tietoa esimerkiksi humalajuomisen ja päivittäisen juomisen riskeistä.

Kysymykset 4–6 kuvaavat riippuvuuden oireita eli heikentynyttä juomisen hallintaa (kysymys 4), juomisen merkityksen kasvua (kysymys 5), sekä krapulajuomista (kysymys 6). Kysymysten avulla saadaan tietoa mahdollisista alkoholiriippuvuuden oireista.

Kysymykset 7–10 kuvaavat alkoholinkäytön haittoja eli syyllisyyttä juomisesta (kysymys 7), tajunnan menetystä (kysymys 8), alkoholinkäyttöön liittyviä tapaturmia (kysymys 9), sekä lähipiirin huolestumista juomisesta (kysymys 10). Kysymysten avulla saadaan tietoa jo ilmenneistä alkoholinkäyttöön liittyvistä haitoista.

Pisteytys

Jokaisesta kysymyksestä voi saada 0–4 pistettä. Testin maksimipisteet ovat 40. Kaikkien kysymysten pisteet lasketaan yhteen. Vähäriskisen ja riskikäytön rajana on Suomessa yleisesti käytetty kahdeksaa pistettä.

Pisteet	Alkoholinkäytön riskitaso
0–7 pistettä	Vähäriskinen käyttö
8–15 pistettä	Riskikäyttö
16–19 pistettä	Haitallinen juominen
20–40 pistettä	Mahdollinen alkoholiriippuvuus

Audit-kysely

10

henkilökohtaista kysymystä alkoholinkäytöstä

KUN VASTAAT TÄHÄN TESTIIN, SAAT OMAAN KÄYTTÖÖSI TIEDON,
MITEN ALKOHOLINKÄYTTÖSI SINUUN VAIKUTTAA JA MITEN SUURIA RISKEJÄ SE TUOTTAA.

X RASTITA SE VAIHTOEHTO, JOKA LÄHINNÄ VASTAA OMAA TILANNETTASI.

Paljonko meni?

1 Kuinka usein juot olutta, viiniä tai muita alkoholijuomia? Koeta ottaa mukaan myös ne kerrat, jolloin nautit vain pieniä määriä, esim. pullon keskiolutta tai tilkan viiniä.

- 0 ei koskaan
1 noin kerran kuussa tai harvemmin
2 2-4 kertaa kuussa
3 2-3 kertaa viikossa
4 4 kertaa viikossa tai useammin

2 Kuinka monta **annosta** alkoholia yleensä olet ottanut niinä päivinä, jolloin käytit alkoholia? (Taulukko alla kertoo paljonko on annos.)

- 0 1-2 annosta
1 3-4 annosta
2 5-6 annosta
3 7-9 annosta
4 10 tai enemmän

3 Kuinka usein olet juonut kerralla kuusi tai useampia annoksia?

- 0 ei koskaan
1 harvemmin kuin kerran kuussa
2 kerran kuussa
3 kerran viikossa
4 päivittäin tai lähes päivittäin

Menikö liian pitkäksi?

4 Kuinka usein viime vuoden aikana sinulle kävi niin, että et pystynyt lopettamaan alkoholinkäyttöä, kun aloit ottaa?

- 0 ei koskaan
1 harvemmin kuin kerran kuussa
2 kerran kuussa
3 kerran viikossa
4 päivittäin tai lähes päivittäin

Jäivätkö muut hommat?

5 Kuinka usein viime vuoden aikana et ole juomisen vuoksi saanut tehtyä jotain, mikä tavallisesti kuuluu tehtäviisi?

- 0 ei koskaan
1 harvemmin kuin kerran kuussa
2 kerran kuussa
3 kerran viikossa
4 päivittäin tai lähes päivittäin

Miten lähti käyntiin?

6 Kuinka usein viime vuoden aikana runsaan juomisen jälkeen tarvitsit aamulla olutta tai muuta alkoholia päästäksesi paremmin liikkeelle?

- 0 ei koskaan
1 harvemmin kuin kerran kuussa
2 kerran kuussa
3 kerran viikossa
4 päivittäin tai lähes päivittäin

Oliko morkkista?

7 Kuinka usein viime vuoden aikana tunsit syyllisyyttä tai katumusta juomisen jälkeen?

- 0 ei koskaan
1 harvemmin kuin kerran kuussa
2 kerran kuussa
3 kerran viikossa
4 päivittäin tai lähes päivittäin

Menikö muisti?

8 Kuinka usein viime vuoden aikana sinulle kävi niin, että et juomisen vuoksi pystynyt muistamaan edellisen illan tapahtumia?

- 0 ei koskaan
1 harvemmin kuin kerran kuussa
2 kerran kuussa
3 kerran viikossa
4 päivittäin tai lähes päivittäin

Kolhitko itseäsi tai muita?

9 Oletko itse tai onko joku muu satuttanut tai loukannut itseään sinun alkoholinkäyttösi seurauksena?

- 0 ei
1 on, mutta ei viimeisen vuoden aikana
2 on, mutta ei viimeisen vuoden aikana
4 kyllä, viimeisen vuoden aikana

YKSI ALKOHOLIANNOS ON:

pullo (33 cl) keskiolutta tai siideriä
lasi (12 cl) mietoa viiniä
pieni lasi (8 cl) väkevää viiniä
ravintola-annos (4 cl) väkeviä

ESIMERKKEJÄ:

0,5 l luoppi keskiolutta tai mietoa siideriä **1,5** annosta
0,5 l luoppi A-olutta tai vahvaa siideriä **2** annosta
0,75 l pullo mietoa (12 %) viiniä **6** annosta
0,5 l pullo väkeviä **13** annosta

Tuliko sanomista?

10 Onko joku läheisesi tai ystäväsi, lääkäri tai joku muu ollut huolissaan alkoholinkäytöstäsi tai ehdottanut että vähentäisit juomista?

- 0 ei
1 on, mutta ei viimeisen vuoden aikana
2 on, mutta ei viimeisen vuoden aikana
4 kyllä, viimeisen vuoden aikana

LASKE NYT VALITSEMIESI VAIHTOEHTOJEN NUMEROT YHTEEN. NÄIN SAAT HENKILÖKOHTAISEN PISTEMÄÄRÄSI.

OMAT PISTEENI _____

PÄIVÄYS _____

ALKOHOLINKÄYTTÖSI RISKIT

0 - 7 **VÄHÄISET**
8 - 10 **LIEVÄSTI KASVANEET**
11 - 14 **SELVÄSTI KASVANEET**
15 - 19 **SUURET**
20 - 40 **ERRITÄIN SUURET**

■ Jos riskisi ovat kasvaneet tai jos juot joka viikko vähintään kuusi annosta alkoholia kerralla, kannattaa pohtia, olisiko muutos paikallaan.

■ Mieti, miten voisit muuttaa nykyistä alkoholinkäyttöäsi ja mitä hyötyä muutoksesta voisi olla. Haluaisitko vähentää vai olisiko lopettaminen sinulle sopivampi tavoite?

■ Vaikka testituloksesi huolestuttaisivat sinua, kannattaa muistaa, että alkoholin mahdollisesti aiheuttamat vahingot yleensä helpottuvat tai korjaantuvat kokonaan, jos ajoissa vähennät juomistasi.

■ Jos päätät vähentää tai lopettaa, voit yrittää ja onnistua omin voimin. Tarkista muuttaman kuukauden kuluttua, kuinka pistemääräsi on laskenut.

■ Kysy asiantuntijalta - sinulla on oikeus tietää! Varsinkin jos pistemääräsi on yli kymmenen, kannattaa keskustella lääkärin kanssa esimerkiksi terveyskeskuksessa. Saat tietää, miten alkoholi vaikuttaa juuri sinuun ja terveyteesi, ja saat apua muutospyrkimyksissäsi, joko vähentämisessä tai lopettamisessa.

**Alkoholi-
ohjelma**
2004-2007

www.alkoholiohjelma.fi

Testin on kehittänyt
Maailman terveysjärjestö WHO.

7.11. Nuorten mielialakysely eli BDI-13

Mielialamittarin ohjeistus

Oheinen mielialaoireita käsittelevä kyselylomake on tarkoitettu työvälineeksi nuoren depressio-oireiden seulontaan esim. vastaanottotilanteen yhteydessä. Kysymykset 1–13 käsittelevät varsinaisia mielialaoireita ja vain näiden kysymysten vastaukset huomioidaan pisteytyksessä. Kysymys 14 koskee ahdistuneisuutta.

Nuori täyttää itse lomakkeen rengastamalla yhden vaihtoehdon kustakin kysymyksestä. Jokaisessa kysymyksessä ensimmäinen vaihtoehto kuvaa positiivista tunnetilaa tai ajatusta. Toinen vaihtoehto on neutraalimpi, mutta ei vielä kuvaa masennustilaan liittyviä mielialan piirteitä. Seuraavat väittämät käsittelevät depressio- oireita, joiden voimakkuus ja syvyys lisääntyvät siten, että vaihtoehto 3 kuvaa lievempää oiretta kuin vaihtoehto 5.

Vastaukset pisteytetään seuraavasti:

vastausvaihtoehdot 1–2 = 0 p, 3 = 1 p, 4 = 2 p, 5 = 3 p.

Enimmäispistemäärä kysymyksistä 1–13 on 39.

Yhteenlasketut pisteet voidaan jakaa kuvaamaan masennusoireiden syvyyttä:

- 0–4 pistettä = ei depressio-oireita,
- 5–7 pistettä = lieviä masennusoireita,
- 8–15 pistettä = kohtalainen masennus,
- yli 16 pistettä = vakava masennus.

Pisteet ovat viitteellisiä, eikä niiden perusteella voi tehdä masennustilan diagnoosia, mutta niitä voi käyttää apuna seulonnassa ja alustavassa arvioinnissa. Lomaketta voi hyödyntää myös seurannassa ja sen avulla havainnollistaa nuorelle esim. oireiden lievittymistä tai uusiutumista. Joidenkin nuorten kanssa voi olla helpompaa aloittaa keskustelua lomakkeen pohjalta käymällä kysymysten avulla läpi mielialaan liittyviä asioita.

Kyselyyn vastataan tarvittaessa opiskelun alussa tehdyn terveystarkastuksen pohjalta.

Mielialakyselylomake

1. Minkälainen on mielialasi?

- 1. mielialani on melko valoisa ja hyvä
- 2. en ole alakuloinen tai surullinen
- 3. tunnen itseni alakuloiseksi ja surulliseksi
- 4. olen alakuloinen jatkuvasti, enkä pääse siitä
- 5. olen niin masentunut ja alavireinen, etten enää kestä

2. Miten suhtaudut tulevaisuuteen?

- 1. suhtaudun tulevaisuuteen toiveikkaasti
- 2. en suhtaudu tulevaisuuteen toivottomasti
- 3. tulevaisuus tuntuu minusta melko masentavalta
- 4. minusta tuntuu, ettei minulla ole tulevaisuudelta mitään odotettavaa
- 5. tulevaisuus tuntuu minusta toivottomalta, enkä jaksa uskoa, että asiat muuttuisivat parempaan päin

3. Miten katsot elämäsi sujuneen?

- 1. olen elämässäni onnistunut huomattavan usein
- 2. en tunne epäonnistuneeni elämässä
- 3. minusta tuntuu, että olen epäonnistunut pyrkimyksissäni tavallista useammin
- 4. elämäni on tähän saakka ollut vain sarja epäonnistumisia
- 5. tunnen epäonnistuneeni täydellisesti ihmisenä

4. Miten tyytyväiseksi tai tyytymättömäksi tunnet itsesi?

- 1. olen varsin tyytyväinen elämääni
- 2. en ole erityisen tyytyväinen
- 3. en nauti asioista samalla tavoin kuin ennen
- 4. minusta tuntuu, etten saa enää tyydytystä juuri mistään
- 5. olen täysin tyytymätön kaikkeen

5. Millaisena pidät itseäsi?

- 1. tunnen itseni melko hyväksi
- 2. en tunne itseäni huonoksi ja arvottomaksi
- 3. tunnen itseni huonoksi ja arvottomaksi melko usein
- 4. nykyään tunnen itseni arvottomaksi melkein aina
- 5. olen kerta kaikkiaan huono ja arvoton

6. Onko sinulla pettymyksen tunteita?

- 1. olen tyytyväinen itseeni ja suorituksiini
- 2. en ole pettynyt itseni suhteen
- 3. olen pettynyt itseni suhteen
- 4. minua inhottaa itseni
- 5. vihaan itseäni

7. Onko sinulla itsesi vahingoittamiseen liittyviä ajatuksia?

- 1. minulla ei ole koskaan ollut itsemurha-ajatuksia
- 2. en ajattele, enkä halua vahingoittaa itseäni
- 3. minusta tuntuu, että olisi parempi, jos olisin kuollut
- 4. minulla on tarkat suunnitelmat itsemurhasta
- 5. tekisin itsemurhan, jos siihen olisi mahdollisuus

8. Miten suhtaudut vieraitten ihmisten tapaamiseen?

- 1. pidän ihmisten tapaamisesta ja juttelemisesta
- 2. en ole menettänyt kiinnostusta muihin ihmisiin
- 3. toiset ihmiset eivät enää kiinnosta minua niin paljon kuin ennen
- 4. olen melkein menettänyt mielenkiintoni sekä tunteeni toisia ihmisiä kohtaan
- 5. olen menettänyt mielenkiintoni muihin ihmisiin, enkä välitä heistä lainkaan

9. Miten koet päätösten tekemisen?

- 1. erilaisten päätösten tekeminen on minulle helppoa
- 2. pystyn tekemään päätöksiä samoin kuin ennenkin
- 3. varmuuteni on vähentynyt ja yritän lykätä päätöksen tekoa
- 4. minulla on suuria vaikeuksia päätösten teossa
- 5. en pysty enää lainkaan tekemään ratkaisuja ja päätöksiä

10. Minkälaisena pidät olemustasi ja ulkonäköäsi?

- 1. olen melko tyytyväinen ulkonäkööni ja olemukseeni
- 2. ulkonäössäni ei ole minua haittaavia piirteitä
- 3. olen huolissani siitä, että näytän epämiellyttävältä
- 4. minusta tuntuu, että näytän rumalta
- 5. olen varma, että näytän rumalta ja vastenmieliseltä

11. Minkälaista nukkumisesi on?

- 1. minulla ei ole nukkumisessa minkäänlaisia vaikeuksia
- 2. nukun yhtä hyvin kuin ennenkin
- 3. herätessäni aamuisin olen paljon väsyneempi kuin ennen
- 4. minua haittaa unettomuus

5. kärsin unettomuudesta, nukahtamisvaikeuksista tai liian aikaisesta kesken unien heräämisestä

12. Tunnetko väsymystä ja uupumusta?

1. väsyminen on minulle lähes täysin vierasta
2. en väsy helpommin kuin tavallisestikaan
3. väsyn helpommin kuin ennen
4. vähäinenkin työ väsyttää ja uuvuttaa minua
5. olen liian väsynyt tehäkseni mitään

13. Minkälainen ruokahalusi on?

1. ruokahalussani ei ole mitään hankaluuksia
2. ruokahaluni on ennallaan
3. ruokahaluni on huonompi kuin ennen
4. ruokahaluni on nyt paljon huonompi kuin ennen
5. minulla ei ole enää lainkaan ruokahalua

14. Oletko ahdistunut ja jännittänyt?

1. pidän itseäni melko hyvähermoisena enkä ahdistu kovinkaan helposti
2. en tunne itseäni ahdistuneeksi tai "huonohermoiseksi"
3. ahdistun ja jännityn melko helposti
4. tulen erityisen helposti tuskaiseksi, ahdistuneeksi tai jännittyneeksi
5. tunnen itseni jatkuvasti ahdistuneeksi ja tuskaiseksi kuin hermoni olisivat "loppuun kuluneet"

Lähteet:

Beck AT, Beck RW. 1972. Screening depressed patients in family practice. Postgrad Med; 52: 81–85.

Raitasalo R. 1995. Elämänhallinta sosiaalipolitiikan tavoitteena. Helsinki: Kansaneläkelaitos, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 1.

Haarasilta L, Marttunen M. 2000. Nuorten depressio, Tietoa nuorten kanssa työskenteleville aikuisille, Kansanterveyslaitos, Mielenterveyden ja alkoholitutkimuksen osasto.

www.ktl.fi/attachments/suomi/julkaisut/ohjeet_ja_suositukset/nuortendepressio.

7.12. Syömishäiriötesti

Terveydenhoitaja voi tehdä tarvittaessa opiskelijalle **syömishäiriötestin**:

Scoff- syömishäiriöttestaus

Duodecim 2006; 122:2137-44

Syömishäiriövaarassa olevien seulontaan perusterveydenhuollossa sopii hyvin SCOFF-syömishäiriöseula. Se koostuu viidestä kysymyksestä, jotka perustuvat laihaus- ja ahmi-mishäiriöiden keskeisiin diagnostisiin kriteereihin. Kysymysten vähäisen määrän, yksinkertaisen pisteytyksen ja helpon tulkittavuuden vuoksi mittaria on pidetty perusterveydenhuoltoon ja etenkin koululaisten ja opiskelijoiden syömisongelmien seulontaan sopivana (Hautala ym. 2006).

Huomattavasti laajempi, anoreksialle ja bulimialle tyypillisiä asenteita ja käyttäytymistä kartoittava kysely on Eating Disorder Inventory (EDI). Potilas täyttää kyselylomakkeen itse. Sen avulla arvioidaan potilaan käyttäytymistä ja hänen asenteitaan ruokailua, laihdutusta ja omaa kehoa kohtaan sekä anoreksiaan liittyvää psykopatologiaa. Kysymyksiä on runsaasti, joten vastausten tulkinnalle ja pisteytykselle on hyvä varata riittävästi aikaa. Lisäksi osa kysymyksistä on käänteisiä, jolloin niiden pisteytys muuttuu. The Bulimic Inventory Test, Edinburgh (BITE) on potilaan täytettävä suurentunutta bulimiariskiä ja siihen liittyvää käyttäytymistä ja oireita mittaava asteikko. Kysely antaa kattavasti tietoa oireilusta, mutta sen tulkinta ei ole yksiselitteistä, sillä lomakkeessa on erikseen oireiden määrää ja niiden vakavuutta mittaava asteikko.

SCOFF

1. Hallitseeko ruoka mielestäsi elämääsi?
2. Oletko laihtunut lähiaikoina yli kuusi kiloa kolmen kuukauden aikana?
3. Huolestuttaako sinua ajatus, ettet enää pysty hallitsemaan syömisesi määrää?
4. Uskotko olevasi lihava, vaikka muut väittävät, että olet laiha?
5. Yritätkö oksentaa, koska tunnet olevasi epämiellyttävän kylläinen?

Vastaukset kyllä/ ei

Cut point on 2 kyllä-vastausta, tällöin viite riskistä.

7.13 Erityisruokavalioiden ilmoittamiseen liittyvä ohjeistus

Opiskeluterveydenhuollossa opiskelija ilmoittaa erityisruokavalion tarpeesta suoraan ravitsemuspäällikölle tai muulle keittiöhenkilökunnalle.

- Vähälaktoosinen vanhempien/oppilaan ilmoitus
 - Laktoositon terveydenhoitajan kautta diagnoosin varmistaminen ja sekundaarisen laktoosi-intoleranssin pois sulkeminen
- Keliakiaruokavalion lääkärintoditus terveydenhoitaja säilyttää (kopio B-lausunnosta Kelaa varten)
- Diabetesruokavalio: tarvittaessa ateriasuunnitelma

8. OPISKELUTERVEYDENHUOLLON TAUSTALLA OLEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

8.1. Opiskeluterveydenhuoltoa ohjaavat lait ja asetukset

Lainsäädäntö saatavissa Internetistä osoitteesta <http://www.finlex.fi/fi/>

Ammattikorkeakoululaki 351/2003
 Asetus ammatillisesta koulutuksesta 811/1998
 Asetus nuorten työntekijäin suojelusta 475/2006
 Eduskunnan lausuma 94/2004
 Erikoissairaanhoidonlaki 1062/1989
 Henkilötietolaki 523/1999
 Kansanterveyslaki 66/1972
 Kansanterveysasetus 802/1992
 Laki ammatillisesta koulutuksesta 630/1998 37 a § (13.6.2003/479)
 Laki opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta 1318/2002
 Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992
 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992
 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 733/1992
 Lastensuojeluasetus 546/1990
 Lastensuojelulaki 683/1983
 Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994
 Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 44/2006
 Lukiolaki 629/1998
 Mielensterveysasetus 1247/1990
 Mielensterveyslaki 1116/1990
 Sairausvakuutuslaki 364/1963
 Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013
 Perusopetuslaki 628/1998
 Perustuslaki 731/1999
 Tapaturmavakuutuslaki 608/1948
 Tartuntatautilaki 583/1986
 Terveydenhoitolaki 1326/2010
 Terveydensuojelulaki 763/1994
 Työterveyshuoltolaki 1383/2001
 Työturvallisuuslaki 738/2002
 Yliopistolaki 645/1997
 - asetus 116/1998

Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 380/2009
 Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä ehkäisevä suun terveydenhuolto (STM:n julkaisuja 2009:20)
 Opiskeluterveydenhuollon opas (STM:n julkaisuja 2006:12)

8.2. Sora-laki liittyen opiskeluoikeuden peruuttamiseen

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110953>

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110951>

- Pääsääntönä, ettei terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka voi olla esteenä koulutukseen osallistumiselle
- Tiettyihin opintoihin ei opiskelijaksi voida ottaa henkilöä, joka ei terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään ole kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin...
- Esteenä on myös opiskeluoikeuden peruuttamista koskeva päätös, jos toisten henkilöiden terveyden ja turvallisuuden suojeleminen sitä edellyttää
- Kun opintoihin liittyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta tai liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, opiskeluoikeus voidaan peruuttaa, jos:
 - 1) Opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittanut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä tai harjoittelussa
 - 2) On ilmeistä, ettei opiskelija täytä terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä tai
 - 3) Opiskelija on hakuvaiheessa salannut opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen

Kun opinnot tai siihen liittyvä harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten kanssa työskentelyä, voidaan opiskeluoikeus peruuttaa, jos se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja opiskelija on tuomittu rangaistukseen sukupuolisiveellisyyttä loukkaavasta teosta, seksuaalirikoksesta, törkeästä henkeen tai terveyteen kohdistuneesta rikoksesta tai vähäistä vakavamman huumausainerikoksesta

Terveydentila peruuttamisperusteena:

- Terveydentilaan liittyvien seikkojen oltava sellaisia fyysiseen tai psyykkiseen toimintakykyyn vaikuttavia tekijöitä, jotka estäisivät käytännön tehtävistä suoriutumisen.
- Esimerkkeinä vakava psykoottinen häiriö, vakava antisosiaalinen persoonallisuushäiriö tai hallitsematon vakava päihde- tai huumeriippuvuus.
- Vakavilla häiriöillä EI tarkoiteta nuorten aikuisten kehityskulkuun mahdollisesti kuuluvia mielenterveyshäiriöitä, jotka hoidettuina eivät muodosta estettä koulutukselle.
- Kuljetusalalla opiskelijalla ei saa olla turvallisuutta vaarantavia aistivammoja.

8.3. Muita opiskeluterveydenhuoltoa ohjaavia asetuksia ja ohjelmia

Terveys 2015- kansanterveysohjelma www.stm.fi

Toimiva terveyskeskus-toimenpideohjelma www.stm.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma (Kaste) www.stm.fi

Kaste-ohjelmassa määritellään sosiaali- ja terveyshuollon yleiset kehittämistavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2008 - 2011, Stm:n selvityksiä 2008:6 ja 2009:9.

Terveyden edistämisen politiikkaohjelma (Valtioneuvosto)

www.vn.fi/toiminta/politiikkaohjelmat/terveys

9. KESKI-SATAKUNNAN TERVEYDENHUOLLON OPISKELUTERVEYDENHUOLLON HENKILÖSTÖ

9.1. Opiskeluterveydenhoitajat oppilaitoksittain

Harjavalta:

Sataedu/Lukio: Myllykatu 10, 29200 Harjavalta

Ritva Virtanen

040 199 45 09

Kokemäki:

Sataedu: Suoratie 1, 32800 Kokemäki

Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto, Kokemäen yksikkö: Kouvatsantie 189, 32800 Kokemäki

Taru Simula

040 52 866 35

Lukio: Kokemäen yhteiskoulu ja lukio, Haapionkatu 3, 32800 Kokemäki

Minna Liukkonen

044 906 75 46

Nakkila:

Sataedu: Pakkalantie 3 ja Villiläntie 1, 29250 Nakkila

Ritva Virtanen

040 199 45 09

Lukio: Nakkilan yhteiskoulu ja lukio. 29250 Nakkila

Suvi Hiljanen

044 450 36 16

Eurajoki:

Lukio: Koulutie 2, 27100 Eurajoki

Kristillinen opisto: Koulutie 4, 27100 Eurajoki

Niina Poutala

044 450 3954

Opiskeluterveydenhuollon lääkäriin yhteydenotot terveydenhoitajan kautta.

9.2. Henkilöstön riittävyys

Asetuksella säännellään terveydenhoitajien ja lääkäreiden toimintaa lasten ja nuorten ehkäisevissä palveluissa. Asetus ei sisällä säännöksiä näiden ammattihenkilöiden henkilöstömitoituksesta. Tuloksellisen toiminnan onnistumisen ehto on laadultaan ja määrältään riittävä henkilöstö. Edelleen voimassa olevat henkilöstömitoituksia koskevat suositukset sisältyvät opiskeluterveydenhuollon osalta asetuksen perustana olevaan Opiskelutervey-

denhuollon oppaaseen (STM 2006b). Monella paikkakunnalla maahanmuuttajien ja erityistä tukea tarvitsevien määrä on lisääntynyt. Nämä lisäävät työvoiman tarvetta.

Opiskeluterveydenhuollon toiminnan onnistumisen perusehto on määrällisesti riittävä ja opiskeluterveydenhuollon edellyttämän asiantuntemuksen omaava henkilöstö. Opiskeluterveydenhuolto edellyttää toisella asteella yhden kokopäiväisen terveydenhoitajan 600–800 opiskelijaa kohti ja korkea-asteella yhden kokopäiväisen terveydenhoitajan 800–1000 opiskelijaa kohti, kun sijaista vuosiloman ajaksi ei ole. Opiskelijamäärä terveydenhoitajaa kohti on laskennallinen.

Terveydenhoitajakohtainen opiskelijamäärä on alhaisempi, jos

- terveydenhoitaja työskentelee useammassa kuin yhdessä toimipisteessä
- opiskeluterveydenhuollon käytössä ei ole riittäviä psykologin palveluja
- paikkakunnalla ei ole toimivaa opiskelijoiden mielenterveyspalvelujen verkostoa
- terveydenhoitajan työparina ei ole nimettyä opiskeluterveydenhuoltoon perehtynyttä lääkäriä
- opiskeluterveydenhuollossa ei ole käytettävissä muita terveydenhuollon ja sosiaalihuollon asiantuntijoita
- ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden, lukiolaisten tai ulkomaalaisten opiskelijoiden ja opiskelijavaihtoon osallistuvien osuus opiskelijoissa on suuri
- opiskelijoissa on paljon aikaa vaativia nuoria (syrjäytymisuhan alla olevia nuoria, joille on kasautunut paljon ongelmia)

Opiskeluterveydenhuollon lääkärin mitoituksen lähtökohtana on 2500–3000 opiskelijaa kokopäiväistä lääkäriä kohti. Opiskelijamäärä lääkäriä kohti on arvio. Opiskelijoiden määrä riippuu oppilaitosten määrästä ja opiskelualoista sekä siitä, miten yhteistyöskentely on järjestetty.

Terveydenhoitajan ja yleislääkärin työ opiskeluterveydenhuollossa on ensiarvoisen tärkeää. Terveydenhoitaja ja lääkäri muodostavat kiinteän työparin, joka tekee moniammatillista yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa. Kunnallisessa opiskeluterveydenhuollossa terveydenhoitaja toimii eräänlaisessa palveluohjaajan roolissa osallistuessaan moniammatillista tukea tarvitsevan opiskelijan palvelukokonaisuuden koordinointiin. Terveydenhoitajan palvelujen tulisi olla helposti opiskelijan saatavilla joko oppilaitoksessa tai keskitetyssä opiskeluterveydenhuollon toimipisteessä.

Toimintasektori ja lähde	Suositus henkilöstömitoitukseksi (laskennallinen)	Muita henkilöstömitoitukseen vaikuttavia tekijöitä
Opiskeluterveydenhuolto STM 2006b	Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset: 600-800 opiskelijaa/ terveydenhoitaja Ammattikorkeakoulut ja yliopistot: 800-1000 opiskelijaa/ terveydenhoitaja 2500-3000 opiskelijaa/lääkäri, kun sijaista ei ole	Opiskelijamäärän on oltava alhaisempi, jos terveydenhoitaja työskentelee useammassa kuin yhdessä toimipisteessä, opiskeluterveydenhuollon käytössä ei ole riittävästi psykologeja eikä muita terveydenhuollon ja sosiaalihuollon työntekijöitä, työparina ei ole nimettyä opiskeluterveydenhuollon lääkäriä.

9.3. Henkilöstön osaaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutus on lakisääteistä. Vastuu täydennyskoulutuksen mahdollistamisesta ja sen rahoittamisesta on pääosin työnantajalla. Terveydenhuollon ammattihenkilöstön täydennyskoulutuksesta säädetään kansanterveyslaissa, erikoissairaanhoidolaissa, työterveyslaissa, laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä sekä STM:n asetuksessa. Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut lisäksi suosituksen täydennyskoulutuksen toteuttamiseksi, terveydenhuollon täydennyskoulutussuositus (STM-oppaia 2004:3). Opiskeluterveydenhoitajien työnohjaus on järjestettävä työnantajan toimesta.

10. TIETOSUOJA OPISKELUTERVEYDENHUOLLOSSA

10.1. Potilasasiakirjat

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 298/2009
[www.finlex.fi /laki/smur/2009/20090298](http://www.finlex.fi/laki/smur/2009/20090298)

Potilaslain mukaan terveydenhuollon ammattihenkilön tulee merkitä potilasasiakirjoihin potilaan hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen ja seurannan turvaamiseksi tarpeelliset sekä laajuudeltaan riittävät tiedot. Potilaan hoidolla tarkoitetaan terveyden- ja sairaanhoitoa. Potilasasiakirjamerkinnoista tulee ilmetä tietojen lähde, jos tieto ei perustu ammattihenkilön omaan tutkimushavaintoihin tai jos potilasasiakirjoihin merkitään muita kuin potilasta itseään koskevia tietoja.

Potilasasiakirja-asetuksen 6 §:n mukaan potilasasiakirjoihin saavat tehdä merkintöjä potilaan hoitoon osallistuneet ammattihenkilöt ja heidän ohjeidensa mukaisesti myös muut henkilöt siltä osin kuin he osallistuvat hoitoon, kuten esimerkiksi sosiaalityöntekijä ns. sosiaalityön lehdelle. Säännös koskee kaikkia hoitoon osallistuvia. Kirjaamiseen tarvitaan kuitenkin aina terveydenhuollon ammattihenkilön ohjeistus.

Jos potilaan elämäntilanteen kartoittamisen tai muun vastaavan syyn takia hoidon kannalta on tarpeen kirjata muun henkilön itsestään tai omasta elämäntilanteesta kertomia arkaluonteisia tietoja, nämä tiedot kirjataan potilaan palvelutapahtuman asiakirjoihin kuuluvaan erilliseen asiakirjaan, jollei potilasmerkintöjen kokonaisuus huomioon ottaen ole perusteltua kirjata näitä tietoja muulla tavalla.

Potilasasiakirja-asetuksen 15 §:n 1 momentin mukaan hoitovastuussa olevan terveydenhuollon ammattihenkilön tulee tehdä potilaskertomukseen merkinnät potilaan taudinmäärityksen tai hoidon kannalta merkittävästä puhelinneuvottelusta sekä muusta vastaavasta konsultaatiosta ja hoitoneuvottelusta. Merkinnöistä tule käydä ilmi konsultaation tai neuvottelun ajankohta, asian käsittelyyn osallistuneet sekä tehdyt hoitoratkaisut ja niiden toteuttaminen.

Potilasasiakirjojen siirtoon esimerkiksi lapsen tai nuoren ja hänen perheensä muuttaessa tarvitaan huoltajan kirjallinen suostumus. Kun potilasasiakirjoista luovutetaan tietoa, siitä on tehtävä merkintä potilasasiakirjoihin. Merkinnästä on käytävä ilmi, milloin ja mitä tietoja on luovutettu, kenelle ne on luovutettu ja kuka ne on luovuttanut, sekä onko luovutus perustunut potilaan kirjalliseen, suulliseen tai asiayhteydestä ilmenevään suostumukseen tai lakiin. Merkintä tehdään myös tilanteissa, joissa potilas kieltää tietojen luovuttamisen.

Opiskeluterveydenhuollon asiakkaan asemaa turvaavat samat säädökset kuin terveydenhuollon asiakasta muutoinkin. Potilaslailla pyritään siihen, että potilaan oikeus hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon toteutuu siten, että hänen ihmisarvoaan kunnioitetaan eikä hänen yksityisyyttään loukata.

Luottamuksellisen hoitosuhteen perustana on, että opiskeluterveydenhuollossa työskentelevät tuntevat potilaan oikeudet ja kunnioittavat niitä. Myös alaikäisen potilaan oikeudet ovat samat, jos hän ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden on kykenevä itse asioista päättämään. Hän voi esimerkiksi halutessaan kieltää tietojensa luovuttamisen huoltajilleen. Tämän kaltaisissa tilanteissa, sekä tilanteissa, joissa opiskeluterveydenhuollon alaikäinen potilas kieltäytyy hänen terveydentilansa kannalta välttämättömästä hoidosta, voi tulla harkittavaksi, onko kyseessä lastensuojelulain 40 §:n mukainen tilanne. Sen mukaan terveydenhuollon virkaa tai tointa hoitavalla henkilöllä on velvollisuus ilmoittaa lastensuojelun tarpeessa olevasta lapsesta viipymättä sosiaalilautakunnalle.

Potilasasiakirjat

Opiskeluterveydenhuollon terveyskertomus on osa terveyskeskuksen terveyskertomusjärjestelmää. Opiskelupaikkakunnan vaihtuessa potilasasiakirjat voidaan myös siirtää siltä osin, kun ne vastaavasti kasvun, kehityksen ja terveysseurannan kannalta ovat tarkoitukseenmukaisia. Tällaisia asiakirjoja ovat esim. hammashuollon, terveysseurannan sekä kuolon ja näön asiakirjat.

Opiskeluterveydenhuollossa toteutettavat kyselyt ja tutkimukset

Opiskeluterveydenhuollossa toteutettavissa kyselyissä tulee aina informoida, että vastaaminen on vapaaehtoista ja että vastaamatta jättämisellä ei ole vaikutusta opiskelijan kohteluun tai hoitoon. Kyselyihin pitää aina sisällyttää ainakin tieto siitä, kuka kyselyn tekee, mihin tarkoitukseen kyselyä ja siinä kerättäviä tietoja käytetään. Jos tietoja kerätään henkilön tunnistamisen mahdollistavassa muodossa, on sisällytettävä tieto siitä, kenen rekisteriin tiedot talletetaan ja kuinka pitkäksi aikaa, hankitaanko samaan tarkoitukseen tietoja myös muualta ja millä perusteella, ovatko tiedot salassa pidettäviä sekä voidaanko tietoja, ja millä perusteella, luovuttaa ulkopuolisille.

10.2. Tietosuojaa koskevat säännökset

Perustuslaki turvaa yksityiselämän suojaa, joka on keskeinen edellytys luottamukselliselle asiakastyölle terveydenhuollossa. Yksityiselämän suoja voidaan perustuslain mukaan murtaa vain tiukoin edellytyksin lain tasoisten säännösten perusteella. Terveydenhuollon tietosuojaa säännellään lukuisissa eri laeissa.

Opiskeluterveydenhuollon asiakkaan tietosuojan toteutumisen varmistamiseksi tulee opiskeluterveydenhuollon toimintayksikön terveydenhuollosta vastaavan johtajan rekisterinpitäjän edustajana antaa potilastietojen käsittelystä ja menettelytavoista kirjalliset ohjeet henkilöstölle henkilöstön asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi.

Opiskeluterveydenhuollon asiakkaan tietosuojaa koskevat keskeisimmät säännökset löytyvät seuraavista säädöksistä:

- Suomen perustuslain yksityiselämän suojaa koskeva säännös (2 luku 10 §)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
- Arkistolaki (831/1994)
- Henkilötietolaki (523/1999)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Sähköisen viestinnän tietosuojalaki (516/2004)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjojen laatimisesta sekä niiden ja muun hoitoon liittyvän materiaalin säilytyksestä (99/2001)

www.finlex.fi

Suostumuksen potilastietojen luovutukseen tulee terveydenhuollossa olla pääsääntöisesti kirjallinen (potilaslain 13 §:n 2 momentti). Suullisella suostumuksella tai asiayhteydestä muutoin ilmenevällä suostumuksella voidaan kuitenkin antaa potilaan tutkimuksen tai hoidon järjestämiseksi tarpeellisia tietoja toiselle terveydenhuollon toimintayksikölle tai terveydenhuollon ammattihenkilölle, ja yhteenveto annetusta hoidosta potilaan hoitoon lähetäneelle terveydenhuollon toimintayksikölle tai ammattihenkilölle (13 §:n 3 momentti).

11. TILASTOINTI JA KIRJAAMINEN

Merkinnät neuvola-asetuksen mukaisista terveystarkastuksista

- Perusterveydenhuollon avohoidon ilmoitusjärjestelmällä (=AvoHILMO) kerätään tietoja terveyskeskuksen avohoidon toiminnasta THL:n valtakunnalliseen hoitoilmoitusrekisteriin. Tiedot kerätään suoraan PEGASOS-järjestelmästä (käynnin yhteenveto dialogilta).
- SPAT-luokitusta (toimintoluokitusta) käytetään kuvaamaan palvelutapahtuman sisältöä, siihen kuuluvia toimintoja ja jatkohoitosuunnitelmia
- AvoHilmon avulla seurataan mm. lasten ja nuorten asetuksen mukaisten terveystarkastusten toteutumista

KÄYNNIN YHTEENVETOON MERKATTAVAT TIEDOT

Aikatyypit

TVO= Terveydenhoitajan vastaanotto
 OPIS= Opiskeluterveydenhuolto
 OHRyh= Opiskeluhuoltoryhmä
 NRYHM= Ryhmätilaisuus
 MEET = Meeting/palaveri
 URA = Koulutus
 PUH = Puhelinaika

Kontaktitilajit

1 = käynti	kun asiakas tulee vastaanotolle
2 = kotikäynti	työntekijä käy asiakkaan kotona antamassa palvelua
5 = puhelinyhteys	kun asiakas tai hänen edustajansa ja työntekijä ovat puhelinyhteydessä yksilöllistä terveyden- tai sairaanhoidon tutkimusta, hoitoa tai neuvontaa koskevassa asiassa
9 = muu asian käsittely	OHR ryhmissä

Käyntityypit

1 = terveydenhoito	käynnin tarkoituksena terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy jos todistuskäynti tehdään terveydentilan toteamiseksi (esim. NTT, ajokorttitodistus, T-todistus)
2 = sairaanhoito	käynnin tarkoituksena tutkiminen, toimenpide ja muu hoitaminen oireen, sairauden, vian tai vamman vuoksi

Kiireellisyys

V = välitön	jos hoito on aloitettava kahden tunnin sisällä
K = kiireellinen	jos hoito on aloitettava vuorokauden sisällä
E = ei-kiireellinen	jos hoidon aloitus voi odottaa yli vuorokauden

Ensikäynti

K = kyllä	ensimmäinen käynti uuden ongelman/asian vuoksi
-----------	--

kun asiakas hakeutuu itse hoitoon aiemmin todetun pitkäaikaisen ongelman pahenemisen vuoksi
 ensimmäinen käynti neuvolaan, kouluterveydenhuoltoon
 muut terveydenhoitokäynnit
 seulontatutkimukset
 siirtyminen keskussairaalaan tk:een saman ongelman jatkohoittoon

E = ei uusintakäynnit

Kävijäryhmä

1 = yksilökäynti

kun yksi identifioitu asiakas käy vastaanotolla yksilökäynnistä on kyse myös silloin, kun äitiysneuvolakäynnillä on isä mukana
 jos isä saa palvelua, käynti kirjataan yksilökäynniksi hänen tietoihinsa

2 = ryhmävastaanotto

kun useampi kuin yksi työntekijä toteuttaa samassa tilaisuudessa hoitosuunnitelman mukaista avohoitoa yhdelle asiakkaalle

3 = ryhmäkäynti

kirjataan kävijäryhmäksi asiakkaalle silloin, kun hän osallistuu asiakasryhmälle toteutettavaan hoitosuunnitelman mukaiseen avohoitoryhmään (esim. laihdutusryhmä)
 kirjaus tehdään jokaisen ryhmään osallistuvan tietoihin hoitoa voi ryhmässä antaa useampi työntekijä

4 = yhteisötilaisuus

avoin luento/neuvontatilaisuus

Palvelumuodot

T27= Opiskeluterveydenhuolto

Terveydenhoitajat (myös lääkärit voivat käyttää tätä ICD10:n tilalla):

Käyntisyys ICPC2-koodilla:

o A98 (terveyden ylläpito/sairauden ennaltaehkäisy, kaikissa sama)

SPAT-luokat:

Opiskeluth:

o SPAT1363 1.opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste

o SPAT1364 2.opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste

o SPAT1365 1.opiskeluvuoden tarkastus, erit.tarve, toinen aste (erityisopetuksessa olevat ym. erityinen tarve, kts.asetus)

o SPAT1367 2. asteen opiskelijan tarkastus, yksilöllinen tarve (seurantatarkatukset tms.)

o SPAT1332 Opintoympäristön terveydellisten olojen tarkastus

o SPAT1396 Moniammatillinen asiantuntijaryhmä (yksilöllinen opiskeluhuolto)

o SPAT1369 Yhteisöllinen opiskeluhuolto

o SPAT1312 Yleinen terveysneuvonta

Tutkimuksista, jotka sisältyvät terveystarkastukseen, ei tarvitse tehdä erillistä SPAT-merkintää. Adsume/Audit ja BDI tilastoidaan tästä poiketen erikseen.

Adsume/Audit: SPAT 1273

BDI: SPAT 1246

Lääkärit:

Käyntisyys ICD10-koodilla (ellei käytetä ICPC2:n A98-koodia, suositeltavaa kuitenkin ICD 10:n käyttö)

o Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tarkastus: Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystarkastus), Z00.3 (murrosiän kehitysvaiheen tarkastus)

SPATIT kuten edellä.

Em. asetuksen mukaan terveystarkastuksen voi tehdä terveydenhoitaja, kättilö tai lääkäri. Laajan terveystarkastuksen tekee terveydenhoitaja tai kättilö yhteistyössä lääkärin kanssa. Laajasta terveystarkastuksesta tulee AvoHILMO-käynti sekä lääkärin käynnistä että terveydenhoitajan tai kättilön palvelutapahtumasta. Suun terveystarkastuksen voi tehdä hammaslääkäri, suuhygienisti tai hammashoitaja. Laajaan terveystarkastukseen sisältyy vanhempien hyvinvoinnin arvio. Sen yhteydessä saaduista tutkimustuloksista ja muista havainnoista tehdään merkinnät heidän terveystietomukseensa ja tarvittaessa lapsen terveystietomukseen.

Toimenpide-SPATIT:

Käytetään esim. sairaanhoidollisen käynnin yhteydessä. Löytyvät liitteenä allaolevasta linkistä s.50 -.

<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/c2fde3cc-a47f-46eb-bc25-eb19a866282d>

.Rakenteinen kirjaaminen:

TH sekä OPISK –lehdille prosessin mukaisten otsikoiden alle eli hoidon tarve, hoidon tavoitteet, hoitotyön toiminnot ja hoidon tulokset käyttäen tarpeen mukaan valikosta valittavia otsikkotarkentimia/komponentteja.

LÄHTEET

Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä ehkäisevä suun terveydenhuolto – Asetuksen 380/2009 perustelut ja soveltamisohjeet (STM 2009:20)

Opiskeluterveydenhuollon opas (STM 2006b)

LOMAKKEET, MATERIAALIT YM.

Lomakkeet löytyvät G-asemalta opiskeluterveydenhuolto – kansioista kohdasta ”opiskeluterveydenhuollon lomakkeet”.

Jaettavat kyselyt oppilaitoksittain:

- 1: Opiskelijan terveystarkastus 1- nuoret/ ammatillisten oppilaitosten ja lukion lomake
- 2: Nuorten päihde- eli Adsume-kysely
- 3: Aikuisopiskelijoiden Audit-kysely
- 4: Nuorten mieliala- eli BDI-14 –kysely
- 5: Aikuisten mieliala – eli BDI-21 - kysely

LIITTEET

1. Terveystarkastus siirryttäessä toiselle asteelle
2. Terveystarkastus aikuisopiskelijalle